ورکه مینه

الباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

عبدالباري جهاني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وړکې مېنې له دې چاپ څخه
د کاپي کولو حقوق د صحاف په نشراتي مؤسسې اړه لري

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	: وړکه مېنه
ليکوال	: عبدالباري جهاني
لومړی چاپ	: ۱۳۶۷ لمريز کال - ژمی
دويم چاپ	: ۱۳۷۶ لمريز کال - ژمی
د چاپ ځای	: پېښور
د چاپ شمېر	: زر ټوکه
ډيزاين/کمپوز	: اسياسافټ
کمپوزر	: حفيظ الله
خپرونکي	: صحاف نشراتي مؤسسه

Published by:

Sahaf Book Pulishing Institution

Quetta

1997

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

اهداء

د بزم او رزم د نيمكړو ترانو دا وړه مجموعه د پښتو ژبې هغو شاعرانو ته اهداء كوم چې تقدير محكوم پيدا كړي، واكمنانو يې پر خوله مُهرونه وهلي او زمان يې قلمونه زولانه كړيدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمیر	عنوان	مخ
۱.	د پژواك صاحب سریزه	۱
۲.	جهاني ته د محمدابراهیم عطائي شعر	۲
۳.	د پوهاند ډاکټر حبیب الله تږي سریزه	٦
۴.	د ښاغلي حبیب الله رفیع سریزه	۱۱
۵.	ورکه مېنه	۱۹
٦.	پردیس پسرلی	۲٦
۷.	اعتراف	۳۲
۸.	دغه زما غیور اولس دی	۳۸
۹.	سبا	۴۹
۱۰.	زنار	۵۱
۱۱.	وایه شین آسمانه!	۵۴
۱۲.	خرنګه هلمنده!	۵۹
۱۳.	خزان	٦۲
۱۴.	د تاشکند لور	٦٦
۱۵.	ګروبه کلا	۷۰
۱٦.	زمان	۷۵
۱۷.	شاعر	۸۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمیر	عنوان	مخ
۱۸.	پیرمغان	۸۷
۱۹.	زه شاهدوم	۸۹
۲۰.	زه به شهید یم	۹۷
۲۱.	ژوند	۱۰۱
۲۲.	اوښکې	۱۰۳
۲۳.	ښکلا	۱۰۵
۲۴.	مرګ	۱۰۷
۲۵.	زما شعر	۱۰۹
۲۶.	پښېمانه به سې	۱۱۲
۲۷.	بغاوت	۱۱۵
۲۸.	بیده خیالونه	۱۱۹
۲۹.	زما خزان	۱۲۱
۳۰.	د سیند لور	۱۲۴
۳۱.	هبره مستي	۱۲۶
۳۲.	زما کندهاره!	۱۳۰
۳۳.	د هستۍ قبر	۱۳۴
۳۴.	پردی انګړ	۱۳۶
۳۵.	ایږ سالارې	۱۳۸
۳۶.	لېونتوب	۱۴۳
۳۷.	تنکۍ غوټۍ	۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمیر	عنوان	مخ
۳۸.	بېگانه	۱۵۰
۳۹.	مه پوښته نسیمه!	۱۵۳
۴۰.	ندرانه	۱۵۸
۴۱.	ګیله من اشناته!	۱۶۱
۴۲.	سُرابي هیله	۱۶۶
۴۳.	هسکه پامیره!	۱۷۲
۴۴.	جنون	۱۷۹
۴۵.	انجام	۱۸۳
۴۶.	خوب وینم عالمه!	۱۸۵
۴۷.	تهمت	۱۹۰
۴۸.	بوډۍ مینه	۱۹۳
۴۹.	ګاونډي ته	۱۹۷
۵۰.	دعوه	۲۰۲
۵۱.	دروغجنه مینه	۲۰۵
۵۲.	رسوا رازونه	۲۰۷
۵۳.	آرزو	۲۰۹
۵۴.	زرغونه کالي	۲۱۱
۵۵.	د ښتانه مینه	۲۱۳
۵۶.	دا کونړ دی	۲۱۷
۵۷.	مات بتان	۲۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

هر شاعر لره ځانته يو جهان دی، چې يوازې دی يې جهانبان دی. شعر راز دی. په راز باندې خبرې کول په زړه باندې تجاوز او په روح باندې تېری دی. زه په شعر باندې تقريظ او انتقاد ګناه ګڼم .
عبدالبارې جهانی يو استعداد دی چې که چېرې زمونږ د اسير محيط د قيد او بند څخه آزاد پاتې شي خپل رازونه به د سپېڅلو پيامونو د شعارونو په څېر جهانيانوته ورسوي، چې د نننی بازارې شعارونو بازار مات کړي. زه ورته دعا کوم چې خدای (ج) او خندا دې ورسره مل وي.

عبدالرحمن پژواک
نوی ډهلي
مارچ ـ ۱۹۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني ته!

محمد ابراهيم "عطايي"

۱۳۵۳، دلو، گرديز

د جـــهـــان د جـــهـــانـيـــانـــو جهانـي تـه!
ورلــيــږم ســـلام پــه مــيــــنــه و بـــاري تــــه!

ســتـا جــهـــان دی يــو جــهـــان د خوشالـيـو
د بـنــكـــلا و د شـــرابــــو د مــــســتـيـو
هــــنـگـامــــه د لــــيـونـتـوب او لــيـونـيـو
د شـــــرابـــــو او نــخـــاو او ځـــوانـــيـــو

په شــرابـــو بدمـــســت ســوی يـــو آبشـــار دی
يا يـو كـيـف دی چـې تـاو ســوی پــه زنـــار دی"۱"

"۱". د زنار په نوم زما يو شعر ته اشاره ده، چې عطايي صاحب ته اهدا سوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا جهان کې هنګامه د خم خپره ده
د توپان او د موجونو ننداره ده
په شرابو د بدمست یاغي څپره ده
یا د مستو ګناهونو خاطره ده

دې جهان ته دې جهان تولـه حیران دی
پرستش ته په سجده یې زما جهان دی

خو:

اوس نو وګوره دې بل مخ د جهان ته
د محیلو خرقه پوشو وسامان ته
د ریاو د فتنو ودې دوران ته
دې سوځونکی د جفاوو تور زندان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بسه خبر سه دا جهان هم ستا جهان دی
هیر یې نه کړې مرور ځینی انسان دی

تنکی مینې بربادېږي فنا کیږي
جګر سوزه نابلده نخا کیږي
په ذلت کې یار له یاره جلا کیږي
زړه تورونکې او بې درده جفا کیږي

نه ساقی سته، نه شراب، نه خرابات سته
نه پوهیږو نه مو لاره د نجات سته

پا یکوبي په سر کوبی"۱" دلته بدلیږي
د خوښی دنیا له یو سره ورانیږي
په چمن کې د خوښی ګلان زمولیږي
قافله د آرزوګانو ځي بارېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

تریــح تــاراج د آرزوګانـــــــــو راخـــــور ســــوی
ســــتا پردې جـــهـــان لـــــوی غـــم را نسکور سوی

نو: مـــنا دی زمـــونږ د جـــهـــانِ جـهــانـی ځوانه
دا دوهــم جــهـــان جـــلا نه کـــړې لــــه ځانه

"۱". پاېکوب او سرکوب زما دوه شعرونه دي چې په دې مجموعه کې لسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

که زه د جهاني په خاى واى، نو د دې مجموعې نوم به مې د "رزم او بزم نغمه" ایښى واى، ځکه پدې مجموعه کې که له یوې خوا د خونړیو جګړو لړزوونکي داستانونه په پوره شور او خوږ بیان شوي او د افغانى ځوانانو د سرو لښکرو په سرو وینو سره لاسونه د افغانى سر درو د بازانو له سرو منګولو سره د شاعر د رنګینو خیالونو په قلم د هېواد د پرتمینو غرو د پاسه سره شفق کې نقش شوي دي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نوله بلي خوا شاعر د افغاني جهان رنګينې افسانې هم د تصور په رنګينه دنيا کې تصوير کړي او د افغاني پېغلو سرې منګولې، سره بارخوګان او سرې شونډې يې د سره سالو تر ګل ګون انعکاس لاندې د تخيل په آزاده او بې قيده نړۍ کې کېښکودلې، مچ کړې او زبېښلې دي.

دلته که له يوې خوا د افغاني جنګياليو د تورې خرپ او شرنګ ستايل شوی او د باتور افغان ولس د تورې، زړورتيا، سر تېرۍ او مېړانې ترانې غږول شوي، نو له بلې خوا د ژوند ښښونکو يو غړپ او افغاني رباب زړه وړونکی ترنګ هم په ډېر اوچت شاعرانه اندازکې تصوير شوی او د زړو ميکدو او پښتني تاريخي حجرو کيفيت په ساحرانه الفاظو تازه شوی دی.

دلته که له يوې خوا د افغاني مېړونو پولادی او له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هیبته ډکو بدنونو، کړو ورمېږونو، آهنینو متو، ببرو سرونو او لوڅو، خو مظبوطو پښو توصیف د شاعر شعرته ډیر اوچت صلابت ورپه برخه کړی، نو له بلې خوا د افغاني پېغلو د نازکو اندامونو، هسکو غاړو، سپینو مړوندونو، تورو څڼو، بربنډو بدنونو او پستو ورنونو رنګین خیال نوی شانته لذت او غذوبت وربښلی دی.

په دې مجموعه کې له یوې خواله روسي یرغلګرو سره د افغاني شازلمو د خونړیو جنګونو، مضبوطو ډغرو، بې پروا غورځنګونو او د قاطع تاړاکونو له هیبته ډکې سندرې غبږول شوې، نو له بلې خوا د وطن د مستو پېغلو د اتڼونو، نازونو او کرشمو تصویرونه کښل شوي دي.

دلته که شاعر له یوې خوا د بې اسرې یتیمانو سرې سترګې او د بورو میندو د طوفاني اوښکو رانه څاڅکي ژړلي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نو له بلې خوايې د ګل د نازکو پاڼو د پاسه د شبنم مرغلين څاڅکي هم نه دي هېر کړي.

شاعر که له يوې خوا د زړو ميکدو له خُمونو، ښايسته ساقي او سازونو،... جامونو او خوږو يارانو او رندانه محفلونو په ياد ساړه اسويلی ايستلي دي، نو له بلې خوا يې د جګړې د ميدان او بمونو، ټانکونو او توپونو او وحشيانه استبداد او ظلمونو د لاسه تودې چيغې هم کړي دي.

که زما دخيال د مرغه وزرونه د زمانې د استبداد ښکاري نه وای زخمي کړی، نو باور دی چې د دغه مجموعې په لوستلو به بيا په پرواز راغلی وای، د هېواد په پرتمينو سردرو، دنګو غرونو، پراخو دښتو، خالي باڼډو، سپېرو کنډوالو، له وېرې او وير نه ډکو ښارونو، خوروورو ولسونو، بې شماره پردېسو به ګرځېدلی وای او د دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مجموعې مقدمه به مې د سوز او ساز له سوځنده سندرو او د مينې او درد او هيلو ماتم له رنګينو شعرونو نه جوړه کړې وای.

اما اوس څه چې تيار، هغه د يار

پوهاند ډاکټر حبيب الله تږي

واشنګتن د۱۹۸۸کال د اکتوبر ۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

د لوی خدای ﷻ په نامه

شعر الهام دی، د زړه غږ دی او د وجدان پیغام دی، خو دا شعر له ژوند نه رنګ اخلي او د چاپېریال او ټولنې ازانګه پکښې اورو. د شاعر نظر دقیق او تیز بین وی، ظاهر پسند او ظاهر بین نه وي، د ژوند د رنګونو برداشت په بل ډول کوي او د ژوند د پېښو پر یادداشت باندې د فن عملیه تر سره کوي او ناتراشلې ناتوړلي یې نه راخلي. شاعر لکه عطار او د شاتو مچۍ له ګلونو نه عطر او عسل جوړوي او یا لکه ماهر طبیب له عادي اوبو نه آب مقطر.

شعر خدایي داد دی، طبیعي او وهبي دی، کسبي او تعلیمي نه دی، له همدې کبله په هره ژبه کې لومړی شعرونه ویل شوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

بیا هغه ته قوانین او قالبونه ټاکل شوي او د بدایعو، صنایعو او ادبي ښېګڼو لټون یې شوی دی. ډېر کسان شته چې د ردیف، قافیې، عروضو، بحورو او ادبي فنونو لوی عالمان، څېړونکی پلټونکي او حتی ټاکونکي دي، خو شاعران نه دي او د شعر لورینه نه ده پرې شوې، البته توك بندي او د یو څو لفظونو نښلول دومره دروند کار نه دی، خو داسې څه په شعر نه شمېرل کېږي او د شعر واقعي مقام نشي تر لاسه کولای، دا هغو مصنوي غمیو ته ورته دي چې خلك اوبلك ډېرکوي، خو د الماسو بریښ، توان او متره پکې نه وي.

شعر په یوه خاص حالت کې د شاعر په ذهن کې غزونې کوي او که شاعر یې همغه وخت و نه لیکي نو د شعر دا بنکار یې له ذهن نه الوزي او بل وخت دا توان ورسره نه وي چې هغه څه بېرته و وایي، نو له دې کبله شعر یو هغه خاص کیفیت دی چې لا تر اوسه یې هم د تعبیر او پېژندنې لپاره الفاظ نشته او تر اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هم ادیبان او ادبپوهان نه دي توانېدلي چې د شعر لپاره یو کوټلی او ټاکلی تعریف او د دې کیفیت لپاره یو بیانوونکی تعبیر پیدا کړي.

"شعر د خوند لپاره، که شعر د ژوند لپاره؟"

د نقادانو او ادبپوهانو تر مینځ یو تود بحث دی خو زه فکر کوم چې شعر تش د خوند لپاره کومه معنا نه لري، شعر په یو نه یو ډول له ژوند سره اړه لري، خصوصاً په پښتو ژبه کې له هماغه لومړۍ پیله شعر له ژوند سره څنګ په څنګ راغلی او نه یوازې زموږ اوسني شاعران د شعر مضمون ته ارزښت ورکوي، بلکه زموږ کلاسیکو شاعرانو هم مضمون د شعر اساس او پیکر بللی او ښکلي الفاظ یې د هغه رخت او زېور.

د پښتو نازکخیال شاعر کاظم خان شیدا چې شعر یې هم ښکلی مضمون لري او هم ښکلی بافت او الفاظ، له نن نه دوه نیم سوه کاله وړاندي دا موضوع داسې روښانوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

مضمون د شعر لکه پیکر وي
دنګین الفاظ يې رخت او زېور وی
ورته ضرور دي دا دواړه توکي
پیکر که هر څو دلرباتر وي

تر دې تولو خبرو وروسته اوس راځم "ورکې مينې" ته او د "ورکي مينې " دشاعر شعرونو ته، زه داشاعر له پنځلسوشپاړسو کلونو راهيسې پېژنم او پېژندګلوي مې هم د ده د شعر په سر او دده دشعر په اثرورسره شوې ده، دده شعرزما خوښ ؤ،نوځکه مې دی هم خوښ ؤ،ده شعرونه لړويل خوپه دې لړو شعرونوکې به يې خوندونه ډېر وو،ځکه چې ده به هم له موضوع اومضمون سره انصاف کړی ؤ او هم له فن او هنر سره، د ده په شعر کې د مضمون او شکل بافت متناسب، سامعه نواز او روحنواز ؤ او له همدې کبله په کم سن کې د شعر لوړ مقام ته ورسېد او د هېواد د ګوټو په شمېر شاعرانو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشمېرل شو.

زه "جهاني" بنیم، عبدالباري جهاني، هغه شاعر چې ښکلو شعرونو به یې هم مشاعرې ښکلې کولې، او هم مجلې او جریدې. د ده پخواني شعرونه د مستۍ او غورځنگونو نه ډک وو او اوسني شعرونه یې د پردېسۍ له سویو ازانگو ځخه، خو یو څه چې د ده په شعر کې یې خپل ثبات او ټینگار ساتلی،هغه په هیڅ حال کې مایوسۍ او قنوطیت ته تن نه ورکول دي، نو ځکه د ده د شعر پخوانۍ مستي د قهرمانۍ په مستۍ بدله شوې او هغه وخت یې که په لاسونو دخاورینو جامونو ماتولو کیسې کولې اوس په سوکونو د پولادي ټانکونو ماتو لو کیسې کوي، هغه وخت یې که بغاوت د فکر او ذهن زنځیرونه ماتول اوس یې بغاوت د سره ښکېلاك د ملتونو د ښکېللو او ایللو له زنځیرونو سره په جنگ دی.

ما مخکې وویل چې جهاني زموږ د هېواد په معاصرو شاعرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کې د ګوتو په شمېر شاعرانو له ډلې څخه دی، دا شاعرانه مبالغه مه ګڼئ، دا یو حقیقت دی، موږ له ده نه په سن مشران شاعران لرو، خو تر ده ښه او تر ده خواږه شاعران نه دي.

د نور چا نومونه، نه اخلم، دا زه په خپله هم شاعر یم، هم تر ده مشر یم او هم مې د کمیت او شمېر په لحاظ تر ده زیات شعرونه ویلی دي، په دې باب چې له شاعرانه تعلی او تصلف نه تېر شم او د یوه واقعیت بین نقاد او د علم او فن د موازینو په اساس قضاوت وکړم نو په واز کومي وایم چې زما شعرونه سره له دې چې د پښتو ادب ذخیره او زېرمه ده او د کمیت په لحاظ د پښتو ادب په بهیر کې اضافه ګڼل کیږي، خو د کیفیت له مخې کوم نوی او فوق العاده زیاتون نه دی، لکه ماغوندې ډېر نور شاعران هم شته چې په پښتو کې شعرونه وایي خو د "جهاني" له شاعری سره د یوه یوه کس شاعري سیالي کولای شي، نو ځکه باید په زغرده قضاوت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

وکړم چې: "د جهاني شعر په پښتو ادب کې د شکل او محتوی، او د کيفيت او کميت له اړخه يو ښه او په زړه پورې زياتون دی"خو له دې سره ـ سره ده تر اوسه کتاب نه درلود او شعرونه يې په کتابي بڼه نه وو خپاره شوي.

زما سره تل دا هيله وه چې د ده د شعرونو مجموعه د چاپ غېږې ته ولوېږي او د هر چا لاس ته ورسېږي. ها تېرې ورځې ښاغلي "غروال" او بيا ده راته وويل چې زه خپل د شعر کتاب چاپوم، ته څه پرې وليکه! زه دومره خوښ شوم چې له تول مصروفيت او سرګردانۍ سره ـ سره مې بې اختياره "ښه" ورته وويل او دا دی په دې څو کرښومې خپله غاړه خلاصه کړه، خو د ده د شعر حق مې ادا نکړای شو.

زه ګران جهاني ته د دې کتاب د خپرېدلو مبارکي ورکوم او زموږ د سپېڅلي جهاد او ادب مينان يې لوستلو ته رابولم او د لوی خدای له دربار نه عاجزانه هيله کوم چې ډېر ژر دا"ورکه مينه" په ګډه ومومو او د آزادی پر ځای يې د آبادۍ له پاره دی، زه او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هېواد ټول دردېدلي شاعران په مینه ـ مینه ترانې ووايو او د خپلې دې سپېڅلې مور د خدمت لپاره ګامونه اوچت کړو، فکرونه ستړي کړو، لاسونه تنهاکې کړو او د هجران ترخې شپې مو په خواږه وصال بدلې کړو.

په همدې هیله

د خدای په امـــان
حبیب الله رفیع
پېښور ـ آبدره روډ
۱۳٦۷/۱۰/۱۹هـ ش
۱۹۸۹/۱/۹م

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د ژوندون وحشي موجونو
له آشنا مینې بېل کړی
د زمان یاغي بادونو
بل جهان ته یم راوړی

رایادېږي مې جونګړه
رایادېږي یې خیالونه
هسې لېږي راته ښکاري
لکه ورک ستړي خوبونه

نه د چا پر بیدو شوندو
څه مرموزه نغمه ناځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

نه د چا له پتهو سترګو
د هوس ترانې پاخې

نه د چا پر سپينو لېچو
تورې څوڼې را خورې دي
نه د مرو کتو يادونو
سپينې کړې د چا شپې دي

نه د چا پردنګه غاړه،
لونګين په ورو - وروزانګې
نه مستۍ د مستو پېغلو
ماتې کړې دي ګلڅانګې

نه هغه د سوما بوټي
نه هغه د غرو لمنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نـــه اوبنبه، نه يــې هــی هــی دی
نــه کــيږدی دي چــيرته پلــنــې

نه هـغه وحــشــــي دبنــتــو نــه
نـه خـــاتـــول پکـــې غـــورېــږي
نه شـــيلــې نـه يـې باډاســکـــې
نـه ځـيـې پکـــې مـــســـتـيـږي

نـه "خــــوشـال" لـه زوره ږغ کــړه
پـه بنـکـاره چـــې خـولـه يـې راکـړه
نـه لــه بـــخـتـه فـــريـــادی دی
چـې مــلـګــرو ورتـه شـــا کــــړه

نـــه "حـــميد" پـه شـنـه زړګي کــې
خـيــــال د شــونډو دی ســاتلــــی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

نـــه فــراق د نـــو خـــطـــانـــو
کـــرۍ شـــپـــه دی ژړولـــــــی

نـــــه مـحـفـل سته د رنـدانـــو
نه قـیامت د پایکـــــوبـــونـــو
نه د شـــــــيخ په لاس عـصا ده
نه فـرياد لـــه سرکـــوبـــونـــو

نـه څـــه زېـری د فـــــردوس دی
نـه هـــــوس د کـــــوثـــرونـــو
نه څـــه ويـــره د ګـنـــاه ستـــه
نـه وحـشـت لـه دوږخـــونــــــو

نـه جـــنـــون پـر خـــروښ راغـلـی
نه هـــــوښيـاره بد مـســتي ستـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

نه د عقل لیونتوب دی
نه د بنګو هوښیاري سته

دلته اور د ژوندون نسته
د ساړه جهنم کور دی
دلته هر څه ایرې کېږي
د حیات په نامه ګور دی

دلته هر څه سودا کېږي
دلته هر څه بازاري دي
دلته ویني بیګانه دي
دلته مینې ظاهري دي

زما د ځګو غرو سندرې
څوك یې نسي اوریدلای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زمــــا زيـــږه پــښتنـــــه ژبـــــه
دلـــــتـه نـــه ســـي ګړيـــــدلای

زه داســــــتان د بـــربــــاديـــــو
زمـــا کــــيـــســـې په وينـــو سرې دي
نـه لـه ســــتوني مــــې ږغ وځـــــي
نـــــه پـه ســــورکــــې زمـــزمـــې دي

دلـــــتـه وژنــــم خــپلــې هيلـــــې
بـــې لـــمبـې ســـوځـــم ويلـــيږم
نـــه د چـــــا د لارې مــــل يـــم
نـــــــه د چـا مـــخ تـه بلـــــــيږم

زمـــــا هــغـه جنت پـــردی ســـو
چـــې مـــې حـــورې ورســـتـايلـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

زمـــا هـــغـه کـوركـى تـباه ســـو
چـــي کـــيسـي بــه مــي کـولـــي

هـــا نسيـــم لـمـبه ـ لـمبه ســـو
چي يـــي ويـــنـــي ويـــښـــولـــي
هغه جـــــام لـه زهـرو ډك ســـو
چي مـــســتـــى يي پـــاخـــولـي

زمـــا وروسـتـي بـخـري مـــره ســـول
زمـــا، نـــه مـــه غـــواړى اورونـــه
زمـــا کـــونـکـي احساس مــړ سوى
زمـــا نــه مــه غـــواړئ شـعــرونـه

ويرجينيا

١ ـ ١٩٨٥

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردبس پسرلی

لېږي لېږي له هېواده
د پرديو په وطن کې
د اغزيو په کاله کې
زما د هيلو په مدفن کې

له ښايسته پغمانه لېږي
په ساړه شاني سقر کې
راګوښه له کندهاره
په بې مهره پېښور کې

د سخي طبيعت غېږ کې
د شنيليو په لمن کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د تنکي نيالګيو خوا کې
يوه شنه غونډۍ چمن کې

مخامخ کندونه ښکاري
د غروب زرينې وړانګې
برېښوي لانده برګونه
ځلوي د نيالګو څانګې

له لوېدلي لمَره خېژي
سرې شغلې لکه اورونه
ته واغورونو رارهې کړل
د سکروټو درمندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لېـــرې تـــرڅـــه را درومـــــــي
د ســـپـــرلـــي نــازك بـــادونـــه
ګــڼـــې وربــخـــې ســــــره اوړي
لــکـــه تــور مــات ســوي غرونه

لکـــه دوه غــلـــيم دېـــوان چـــې
يــو لــه بــل ســره خـښـمـيـــږي
لاس په لاس سي، غـيـږ په غيږ سي
پـښـې يـې غـره ســـره جـنـګـيـږي

رازوانــه ده تـــولـــى تــــــــه
يــو مـــرغــى خـــپـاره وزرونـــه
لـه نازك ســتـونـي رابـــاســي
د هــوســه ډك رغـــــونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

تــــه واناخـــــي پــه هـــوا کـــې
تــه وانـــاز کـــوي ګـــډېـــږي
د مـلـــګـرو غـيـرتــــه خـــانـــدي
هــــــوسـيـږي او چــغــــيږي

دواړه شـــپـونـکـــي پـه مــخ کـــې
راروانـــــي ځـــــو وزې دي
وږی نــــس ســـره مـــلـــګـــري
دوی چـاودلـــي سترې پـښـــې دي

لــه ويـالـــي اوربـــده کـــيږي
د کــــــرړيــــو آوازونــــــه
د ګــــورم ســــره مـــلـــګـري
د ګـــوجـــر درانـــه ږغـــونــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر څه وینمه آشنادي
خو پردی راځخه کور دی
رانه لېرې خپله مېنه
رانه ورك د بابا ګور دی

زما پر ښکلي پغمان اوري
له آسمانه آفتونه
سپینې واورې سره لمبه دي
باندې ګرځي تور دودونه

زما له مسته کندهاره
بوی راځي د وحشتونو
شنې ویالې د وینو کوړم دي
ږغ د توپ او د ټانکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د کـــرمـلـین خـــروړي ســـــپي به
د پـــــروان پــر تـــړو ګـــــــرځـــي
د نـــیپالـــم تــــــــــنوروتـــــــه
د پـــنـجــــشـــیر پــر تـــړو غـــورځـي

زه بـــه اوس هـــم لاهـــــو کــیـږم؟
رانـــه هـــیر بــه وي دردونـــــــه؟
د پـــردیـــــو پـــســـرلــــــي تــه
ورلــــیږمـــــه بــه شـــعـرونـــــه؟

پېښنور

۱۹۸۴/۳/۳۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعــــــتراف

لېــرې سـئ خيـالونـو لـه مالېرې سئ
زه لــه خـپـلـه ځانـه بېګـانـــه يمـــه
نـه پر ســـر اورونـه لګـــولای ســـم
نـــه د چـــا د شـمعـې پروانــه يمـه

لـــېرې سئ زمـــا هيلو لېونۍ هيلو
زمـــا سـينه کې ځای د نڅېدو نسته
زه د ځـوانيـمـرګي خوښۍ کلـــی يـم
کـــور کې مې کيسه د اورېدو نسته

نـــور نـه د سـاقـي سره آشنا يمـــه
نـه د خـــم پــــه طـمــع ورغـــلی يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه مې د چاجام په شونډو ايښی دی
نه د چا په صف ورکښېوتلی یم

نور مې له آوازه مستي نه زېږي
زړه مې د خيالونو هديره سوله
نورد چامحفل کې بلېدای نه سم
مړه سوه د آرزو شمع تياره سوله

مه غواړئ له مانه فرهادی کيسې
زما په افسانو کې شيريني نسته
زه له خپله رنګه رابيل سوی یم
زماپه بې رنګۍ کې رنګيني نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ماته د ګرداب خبرې مه کوئ
زه له توپانو راتښتېدلی یم
ما لا د سیلاب څپې ونه لیدې
زه تشو خوبونو وېرولی یم

مالیده چې زما د وړکتوب یاران
څرنګه زمان د مرګي شومه کړه
زما په ګلو بار بوټي یې لابن کړله
ما یې د ژوندون برخه له کومه کړه

مالیده چې یهوړه د مرګي څپو
ډکه له ژوندیو آرمانولړی
ماتي کړې نامردو جلادي لاسو
سپینې د صفاو دالفت کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما لیده چې تورو ځنځیرونوکې
پورته دردېدلي آوازونه سول
ما لیده چې اوسپنې به مستې سوې
مات به په وهلو کې هډونه سول

ما لیده چې څرنګه د ژوند په نوم
څوك د مرګي غېږې ته ورتللای سي
څرنګه دسترې آزادۍ پر لار
خپله آزادي قربانولای سي

ما لیده چې ماتې ککرۍ سولې
ما لیده چې ورك يې لحدونه سول
ما لیده چې توی سوې بې ګناه وینې
رنګ د چا برېتونه او لاسونه سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

واخیستې جونګړې د توپان څپو
ړنګ د خلکو کلي او ښارونه سول
سرې لمبې د توپ له سینې والوتې
اور د چا د هیلو جنتونه سول

زه په غرېدلو سترګو غلی وم
زه د جلاد سترګو وېرولی وم
ما د آزادۍ نوم اخیستای نه سو
زه د مرګ له نومه لړزېدلی وم

ما ویله نه چې زما مری به هم
چېرې د قاتل منګولې ونیسي
زما کورګی به هم چېرته خراب کی څوك
زما انګړ به هم ناولې ونیسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ما ویله نه چې خزانې سېلۍ
زما د ګلو لښتې رانسکورې کړي
نه چې څه نرۍ څپه یې ووهي
تورې وریځې جوړې باندې سیورۍکړي

زه د مرګي ببرې دتاړاك وهم
لېرې له ملکونو اړولی یم
زه د ژوند په لټه د خپل کور څخه
دلته د پردو غیرته راغلی یم

مه اورئ، زما افسانې مه اورئ!
پرېږدئ، نورې زمازمزمې مه اورئ!
چا چې خپل انګړ بل ته پرې ایښې وي
څئ د هغه چا ترانې مه اورئ!

واشنګټن

۸/ ۱۹۸٤/

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه زماغيوراولس دی

دغه تــورې سپــينې ږيــرې
دا ببـر ـ ببـر لاســــــونـه
دا سـرې سـرې دا غـټې سترګې
لـه هـيبـتـه ډك مـخـونـه
دا لـــه زوره ډکــــې مــوټې
د فـــولادو مـــړونـــدونـه
د فـــولادو پـه سـيـنـو کـې
غــيـرتـي ډېرين زړونـه
دا زيـــږې ـ زيـــږې خـــبرې
د زمـريـــو آوازونــــــــه
پـه سـرونـو کـې يـې شـور دی
پـه سينو کـې تـوپـانـونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دا کړې وړې بګړۍ به
یوه ورځ سره غوندېږي
تر یو ځو جرګو راوروسته
د توپان په دود خروښېږي
د کلو تړې درې به
بیا په وینو اوبه کېږي
د غلیم په بنګلو کې
هلته بل میوند جوړېږي

جلا لا به را ژوندۍ کي
د اکبر په میخانو کې
درز به واچوي سینو کې
ډار به واچوي په زړو کې
د خنجر عکس به یوسي
جهانګیر ته په جامو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د اورنګ شـــراب بـــه ورکـــي
د ســـرونـــو پـــه کاســـو کې

دا تـــر پښـــو لانـــدې قـــبـــرونـــه
دا هـــېـــر ســوي لـــحـــدونـــه
هـــر لـــحـــد يې افتـــخار دی
يکـــې پـــټ دي داســـتانـــونـــه
دا تـــاريـــخ د مـــېـــړنـــيـــو
د نيـــکـــونـــو يادګـــارونـــه
هـــره پـــانـــه يې غـــيـــرت دی
په هـــر بـــاب کې تـــوپـــانـــونه
دا پـــه وينـــو روزل ســـــوي
دا لالـــــه دا ســـره ګلـــونـــه
دا د غـــرونـــو لـــوړې څـوکې
پـه لـــمـــنـــو کـــې لعـــلـــونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

يو د بــل پــه غــېږ اغــوسـتي
لاړ پــر لاړ پېـيلــي غــرونــه

دا وطـــن د عــقـــابــانـــو
دا ځـــالی ده د بــازانـــــو
دا خــيـبر دی دا شــمــشاد دی
قــتل ګــاه د پـرنګـــيانـــو
دا ســر کــښنــه دا مــغروره
عــزرائـــيل د دښمــــنانــو

هــر سـيلاب يې بــت شــکن دی
هـــره دښـتـه يـې مــيونـــد دی
د تـــوپـانــه ډکــي وريــځــــي
هــر يو څـاڅکی يې هـلـمند دی
هـــر وړوکـــی يــې دريـــا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

اپــــرېــــدی دی کــــه مــــومـنـد دی
پکــــې غــــورځــــي د پــــلار وینــــه
د مــــېرویس نیکــــه پیــــونـد دی

دا مـیـونـد ـ مـیـونـد دښــتـونـه
دا هـلـمـنـد ـ هـلـمـنـد رودونـه
لــه غــیـرتـه ډکــه مــېـنـه
دا اتـــک ـ اتـــک ســیـنـدونـه
په څــپــو کې یــې رزمــونـه
پــه هــر مــوج کــې سېلابونـه

دا وطـــن د زمـــریـــو
دا هـــېـــواد بــه آزادیــــږي
دا د مــست پـښــتـون اولـس دی
دا پــه ویـنـو کـې غـــورېــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په دې جنګ کې يې پلار مړ دی
چې مېدان وينې مستې بې
هيبت پروت دی دې لاسو کې
زولنې ځينې بې بې بې
دا يې زېرى د طغيان دی
لا سبا توپانې کېږي

بيا به ګرم کې بزمونه
بيا به خپل کې دا دښتونه
بيابه سور دستمال تر ملا کي
بيا به تاو کي چنګ بريتونه
له آمو تر آباسينه
سره يو به کي موجونه
کي به ناخې ښکلي پېغلي
سپينې لېچې سره لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

کـــې بـــه ځـــې کـاروان د اوبنـــو
ور آزاد بـــه وي مــــــزلـــونـه
کـوچـــې ښـکلـــې بـــه وراخـلي
تر ســـالـــو لاندې ګامـــونـه

یـــوه ورځ پـــر دغـــــه ځـمکـه
پــه هـمـدې تنګـــو دروکـــــې
د آمـــو مـســتــو څپـــو کــــې
د اټـک د ســیـــنـد مـــوجـــو کـې
تـــر هـمـــدغـــه آســمـــان لانـــدې
د هـمـــــدې خـــاورې دښـتو کې
د بـازانـــــو لـــه ځـــالـــیـه
د عـــقـــاب پـه آشـیـانــو کـــې
د پړانـګانـــــو پـه کــورو کـــې
د زمـــریـــو پـــه زانګـــــو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د همدي غرونو لمن کي
دغو ورانو خرابو کې

د سکندر لېچي وې ماتې
د چنګېز پر کور ناورين ؤ
د اورنګ خنجر يې پڅ کی
د بابر زړه په غمګين ؤ
د فرنګ توپ يې خاموش کی
د بابا زړه يې لا شين ؤ
هره تيږه يې پامير ؤ
هر لښتی يې آباسين ؤ

دغه شين آسمان شاهد دی
دغه ستورو هم ليدلو
دغه لمر، دغه سپوږمۍ وه
دغه وږمو هم کتلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د سبا د جنګ په طمع
مور دا نن لا خرو ښېدلو
د سرونو بازار تود ؤ
مستانه باندې ورتللو

بیا به ګورئ بیا به وینئ
پردې ځمکه قیامونه
زندانونه به ماتېږي
ترې راوځي به مړونه
شخې - شخې به شملې وي
تور ببر - ببر برېتونه
د ملالې د ننګ چیغې
پر دښمن باندې تاختونه
بریالي به را روان وي
د نېزو په سر، سرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بیا اختر به وي د فتحې
په سرو وینو سره لاسونه
نړوي به سوځوي به
د زاړه دښمن قصرونه
هیبتي نارې به واورئ
لړزوي به آسمانونه

بیا به دا آسمان شاهد وی
زموږ د فتحې د جشنونو
خم به سر په سر تشېږي
د مستانو به جامونو
غلیمان به فرارېږي
د ایمل بابا د غرونو

څو چې غرونه وي پر ځمکه
څو سیندونه لا بهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څــو مجــمــر د آســمان تــود وي
د جــهــان پــر مــخ ځلــیږي
څو چې وریځ پر آسـمــان ګـرځـي
څــو چې څاڅکـي تـرې تـوئـیږي
څـــو په نـــوم انـســانیت وي
د بشـر پـه نــوم یـادیــږي
د پښـــتون قـــام به ژونـــدی وي
او هــمــدلــته بـــه اوســـیږي
دغــه زمــا غــیور اولـــس دی
دغـــه زمــا تـــوپاني قـــام دی

کابل

۱۹۷٤/۱اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا

ساقي پرون د مستۍ لاپې کړلې
ما د خمار له ترخو شپو ژړله
دوی مستېدل ما د سبا د وېرې
د دوی پر تشو پيمانو ژړله

دوی له طلوع سره فالونه کتل
ما د غروب خونړۍ سترګی ليدې
دوی د جنت په کېسونه مړېدل
ما د دوزخ له کړاوو ژړله

دوی د خيالونو سمندر کې لاهو
ما يې څپو کې نهنګان ولیدل
دوی د آرام ساحل غوټې وهلې
ما له سرکښو توپانو ژړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دوی لـه نــوبـتـه رقـیـبـان وایســتل
په بـربـادۍ يې پيمـانـې پـورته کـړې
مـا د زخــمي ښـامـار د قـهر سترګې
لـيدلـې څـکــه مـې ورو - ورو ژړلـه

ملګـرو زمـا د مـيخـانو مـلګرو!
زمـا د خـمـونو د جـامــو مـلګرو!
سبا هـوښـيار اوسئ مستي به نه وي
سـاقي بـه نـه وي پايکوبي به نه وي

کابل

۱۹۷٤/ مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زنار

ساقي غاړه مې راوړي
په زنار يې زينتي که
د ګناه په سيلابو مې
دوږخونه توپاني که

په خمار کې لاهو سوی
په مينا مې آسماني که
د مستيو په بقا کې
دا لنډی ژوند را فاني که

ساقي نن مې لاخروب که
سبا هر څه چې پېښېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لکه زموږ چې زاهد هیر دی
دده زموږ ګناه هیریږي

راکوه یې چې څښنو یې
دا ورستی پیالې د مینې
دا د تاك د زړګي وینه
د شرابو ډکې پینې

دا د نن رندان که نه وه
هم به خم پر خم تشیږي
د زردشت د مذهب اور دی
دا به سر پر سر بلیږی

راکوه یې چې مستیږو
په مستی کې مو هستي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

مور د موج په اور ژوندي يو
په آرام کې مو نيستي ده

د رندانو په آئين کې
د ساحل غوټې ورې دي
د بحرونو توپانو کې
د اوږدې بقاء ځپې دي

د هغو ځپو په طمع
د بد مستو حريفي ده
هستي سا زه بد مستي ده
نيستي سوزه پايکوبي ده

کابل

۱۹۷٤- سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایه شین آسمانه !

وایـه شین آسمانه تـاکـوم بـل چېرته لیدلی دی
داسـې ارادې چـې تـوپـانـونـه خـپـلولای سـې
داســـې اولســـونه چې ســېلونـه ایـلولای سـې
داسې کـلـك سوکونـه چـې تـانکونه اوبولای سي

دغســې سینې چې فلکي سېلاب راګـرځـوی
دغسـې طغیان چې یاغې سوي سېلابونه خـوري
دغسـې نـاره چـې اسـرافـیـل ورځـخـه وربېږدی
دغسې قیامت چې دوږخونه خوري،اوږونه خوري

داسـې پهلوان چـې د قـدرت زولنـې وشـلـوي
طلـــسم دپـېرېـو ماتوي لا قـانـع کـېږي نـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

پښتو ته یې د قرن اهریمن په ننواتو ځي
دی لکه زخمي زمری غرومبېږي آرامېږي نه

وایه شین آسمانه تا کوم چېرته اورېدلې دي
داسې حماسې چې افسانې باندې رنګینې سي
داسې کلنګي عزم چې هسکې څوکې کوزې کړي
نکل دفرهادچې ترخې شېبې باندې شېرینې سي

کله دې د قهر چیغو چت رالړزولی دی؟
اور دانتقام دې د چا سترګو کې لیدلی دی؟
داسې څوك لرې چې یې مرمی پښتوته سجده کوي
کله دې د مرګ پر پوله هم څوك ازمویلی دی؟

تا کله نمرود پخپل انکار کې سوځولی دی؟
بل د آزر زوی دی پردې ځمکه زېږولی دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دغسې فرعون چې دآسمان په لور لښکرې وړي
تا کله پر ځمکه پرې ایستلی ژړولی دی؟

وایه شین آسمانه! ته هم کله لړزېدلی یې؟
کله د چا غږ له درانه خوبه پاڅولی یې؟
کله دې سېلونه په لمن کې یاغي سوي دي؟
کله د سرکښو تماشې ته کښېنستلی یې؟

کله دې دا غرونه دا لاښونه ازمویلي دي؟
کله دې د قهر خرخښې پکې کتلي دي؟
هره پاڼه توره هر یو کاڼی یې سکروټه وه
بیادې غوږ سرونه د سر کښو هم شمېرلي دي؟

ستاخوبه په یادوي چې د لوړو غروپه څوکو کې
څاڅکې یوکېدله ترې نه جوړلوی سیلابونه سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وغورېدې پـر ښې د قدرت بېړۍ يې ډوبـې کړې
تندر سـو، باران سو، توپاني يې کړلېچونه سول

ستا خوبه په يــاد وي د مـلالـې ميوندۍ چيغې
ســتا خــوبــه يادېږي دربدي او تـورپېکۍ کيسې
هير خوبه دې نـه وي چې دا غــرونــه زلـزلې لري
هېـرې خو دې نه سوې لـوګر ۍ اوخيبرۍ کيسې

اوس دې زړه ته لوېږي چې داتورې توپاني پرښې؟
اوس دې زړه ته لوېږي چې داتــورې پولادي دړې؟
ورسي دچاپښوته اوښکې تويې کړي سجده وکړي؟
ټينـګې نافـرمانـې دا ســرکښې پنجشېرۍ ترې

وايــه شــين آسمانه! تا کــوم بل چېرته ليدلي دي
داسې اولســونــــه چې سېلونـــــه ايلـــولای سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

داسې ارادې چې توپانونه خپلولای سي
داسې کلك سوکونه چې ټانکونه اوبولای سي

کابل

۱۹۸۰ـ اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرنګه هلمنده!

څرنګـه هـلمنده زمـوږ د چيـغو زور دې ولیـدی؟
وينېي دې خپې سوې ساړه څاڅکي دې اوروونه سول
مستې دې سوې غـاړې د کـلـونـو لـه خمـار څخه
ختـم دې خـوبـونـه سول سر کښه دې مـوجونه سول

واغـوستـل ژونـــديـو کفنونـه د مـــرګي پــه نـوم
وښـورېـدې شنختې را ژوندي مــو لحــدونه سول
راغـی د تـاريـخ د حــوادثــو تــوپـــانــــي بچی
ډك يــې د دښـــمن لــه ککـريــو ګـړنګونه سول

څـــرنګـه هـلمنـــده دا اولس د ايلـېدلـــــو دی؟
څرنګــه هلمنـــده دا تـــوپان د ګرځېدلـــو دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زوی د حوادثو حوادث يې زېږولي دي
ووايه زمان ته دا رستم د غوزارېدلو دی؟

نه مې درته ويلې چې ژوندي به مړه اوروونه سي
څاڅکي به يو کېږي څيني جوړ به سيلابونه سي
يو به سي، راويښ به سي، قوي به سي،رهي به سي
مات به زندانونه سي خپلواك به اولسونه سي

نه مې درته ويلې چې شاهد به آسمانونه وي
ژوند به وي، برى به وي، د فتحې به جشنونه وي
تښتي به، پټېږي به مېلمه او کوربانه رهزن
موږ به يو قاضي به وي د عدل به حکمونه وي

بيا به ته شاهد اهريمن د پرزېدلو يې
بيا به ته شاهد د نمرودانو د سوځلو يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بـيـا بـه د کـرمـلـيـن د سپيو کوکې اوربـدلای شې
بيـا بـه ته شـاهد د انتـقام د اخيـسـتلـــــو يې

بـيـا بـه تـه شـاهـد يـې چې آزاد به دا دښتونه وي
بيـابـه تـه شاهد يې چې خپل کړي مو داغــرونه وي
شپون به وي، شپېلۍ به وي، رمې بـه وي شنبلۍ به وي
پلنې به کېږدۍ وي پکـــښې بل بـه زمــوږ اورونـه وي

ځــرنګه هلمــنده زمـــوږ د چـيغو زور دې ولـيدی
ويـنې دې خپې سـوې ســاړه ځاځکی دې اورونه ســول
مسـتــې دې سوې غــاړې د کـلونـو د خــمار ځـخـه
خـتم دې خوبـونـه سول سـرکــښه دی موجونه سـول

کراچـــی - ۱۹۸۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خزان

زه هم شور د خرابات وم
زه هم سوځنده لمبه وم
ډېرې اوښکې مې ژوندۍ کړې
زه هم وېښه هنګامه وم

زه هم ژوند وم د بزمونو
زه هم رنګ وم د سازونو
زه هم بنګ د پيمانې وم
ښکلی لاړ وم د اورونو

ماهم تش کړله خمونه
ماهم مات کړل ګيلاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ما هم نوش د شوندو اورکړ
ماهم توی کړله خالونه

ماهم تاوکړی د چا څوښې
ماهم واخیستی مچکې
ماهم وشکول ګلونه
دوې منګولې مې کړې ډکې

ماهم لوخې کړې پیغلوتې
ماهم وشلول لاړونه
ماهم بنخ کړل ګناهونه
ماهم وکړل اورونه

ماهم ستړې میخانې کړې
ماهم سپینې تورې شپې کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

مستول مې ژوندی لاره
ماهم ویښي قافلې کړې

موږ هم ومسل سباته
موږ هم رنګ کړل غروبونه
موږ هم روڼې اوږدې شپې کړې
موږ هم تور کړل خلوتونه

موږ هم مستې کړې ګل څانګې
موږ هم وسپړل ګلونه
موږ هم ویښې ترانې کړې
موږ هم وتخنول زړونه

د هستۍ مسته بېړۍ مو
ناګهانه توپانې سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د امـــيـــد فــردوســـــي لاره
شـيـطـانـي سـوه، دوږخـي ســوه

وغــوتـهـيــو تــه مـــوسيخ ســول
د خـــزان وحـــشــي بـــادونـــه
پـــه ګلشن کــې مـو شروع ســول
د خر مســتـــو پـــايـکوبــونــه

سره بـــلا ســـوه را نـــازلـــه
پـــر صـفـــونــو د يـــارانـــو
د کمون طـاعـون تـــبـاه کړل
مـحـفـلـــــونـه د رنـدانـــو

کابل - ۱۹۷۹/فبروری

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاشکند لــــــور

د تــاشکـــند لــورې ښــکلې اوزبکې
پـــه حـــسن حـــورې ښـــايستې ملکې
لـکـــه پـــه ګلـو پـــوښلې لـښـــته
پـــر مـــلا غبرګـېږی، راپورته کـېږي
ډکـــه لـــه مـهـره، ډکـــه لـــه نازه
چاتـــه مسکی شي، چـــاتـــه خندېږي
لـکـــه پـــه غـــره کې سهاری زرکـه
پـــر لارې درومـې تـــــه وانـــځـېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

تــه وا رقصـــېـږي، تــه وا ګـډېږي
تــه وا غـوټۍ يې دا اوس غــوړيـږي

چېـرې بــه زوړ کـې دا ښـکلی حسن؟
پــر چا بــه تـاو کې نـازك لاســونه؟
څـوك به دې زېبښي دا سورکۍ شونډې
څوك به دې لـڅ کـي داسپين ورنونه؟
څـوك بـه دې سـتايي داهوسۍ سترګې؟
څـوك بـه دې تاو کـي دا تــورې څونې
پـر چــا بـه پلــورې د نـــاز کـتنــې
دا کـــږې وروځــې داســترګــې بــوڼې
دا نـــرۍ غـــاړه، دا جـــګــــه ونـه
دا کـــږېـدني پــــورتــه کــېدنــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

تــــه هم پـوهـېـږې چـې بنــايسته يې؟
تــــه هــم پوهـېـږې چې افسانــه يې؟
تــــا هــم سـوځـلي د چــا خـوبــونـه؟
تــه هــم اورونــه، تــه هــم لمبه يــې؟

کـاشکــې چـې روغ وای ستـا وزرونه
کـــاشکـې چې مات وای دا قفسونه
چې الـوتـلای، پـــورتــــــه کېـدلای
چـې پـې کــول دې لـــېــرې مزلونه
تـــا خـرځــولای، مـــا رانـيـــولای
د بــورو ســتـرگــو بيـده نــازونــه
افـسـوس چــې نســته د نـجات لارې
بېځـايـــه سوځـې تـــــنها ويلـېږې
رڼــــا دې نــه کړل خـــپل خلوتونـه
د څـــو نـــاکسـو پـــر کـــور بلـــېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

کـاشکـې چـې تـله وای چې الواته وای
چـېـرتـــه چـې زه وای او هلته تـه وای
مــــا پوهولای چـــې ښـایـسـتـه یـــې
مــــا دربـنـودلای چـــې بتخــانـــه یې

تاشکند

۱۹۸۰- سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګــړوبه کلا

پـه لـویه لارکې د شېلی تــر څنګه
ګــړوبـه کـلا د تــورو خونـوســره
د زمــانې د ســیلابــونــو شــاهــد
د شــوریـدلــو دېــوالــونــو ســره

دا لــه پـخـوا څـخه هېر سوی کورګی
دورکــو میــنــو داســتانــونـــه لـري
دا د مســتی دا د خمـار دنــیاګــی
څــه نـــاویلـي شان رازونـــه لـري

د پــیمانــی د څنډې مــات تــوکـری
د ګـنـاهـونو خــاطــرې یـــــادوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

تیاره کــونجــونــه یې د رمزپه ژبـه
اوس هــم ســینــه کې ولـولې پــاروي

د دې کــلا پـــه هــره خونه کې بــه
سپــینــې سینې چا لڅــې کړی نـه وي
د وحشــي مــیـنـې پـه بـېرحـمه حـمـلـو
به یې غـابنـونـه پرکبنې کنبلی نه وي

دلتـه به هـم څـه غــتـو بورو سترګو
د چــا لــه سـره عــقــل وړی نـــه وي
نـــازکـــو ګرمـو پستـو شونډو به هم
زړه او کـــوګـل ورسـوځـولـی نـه وي

داوښـــتـو رااوښـتـلـــو زګـــېــروی
د چـــا احساس لېونی کړی نـــه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د لېوني هـــوس بې صبره پنجو
د چا ګرېوان هم ورڅيرلی نـــه دی؟

دلته به هم تاوده پاسته ورنونـــه
د چا پـــه غېږکې لوبېدلی نه وی؟
سپوږمۍ به هم په غلي غلي راتلو
د خلکو پټې لڅې کړی نـه وي؟

د شهوتي تـــوپـان بدمستـه څپو
د چـــا سينه طغياني کړې نـه ده؟
د غــــلا کتني بېرنـــدوکي مينه
يو وار ناڅـاپه ياغي سوې نـه ده؟

د ځوانۍ بنګ د ساقي سپينو لاسو
لـــه لارې هـــم څوك اړولي نـه دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چا چې خبرې د ګناه کولې
دوی په کټ کټ باندې خندلی نه دی؟

پر بیدو شونډو د مچکو چپاؤ
څوك له خواږه خوبه ایستلی نه دي؟
د خوبه ډکې بېرېدلې سترګې
د هوس غېږې ته ورغلي نه دي؟

د دې کلا له هرې رنګې سره
د چا بېباکه هوسونه ښخ دي
د ویلی سویو سوځېدلو شمعو
په شاهدۍ باندې عشقونه ښخ دي

دې کنډواله کې ګناهونه کېدل
د ثوابونو ځنځیرونه شلېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څو د جهانــــه بې خبـــرو مســتو
د حسن ښارتـــه تـــاړاکونــه وروړل

شیلــــه هغسې لابـــاړاسکي وهـــي
تندر هغســي لا غـــرومبيږي ورتــه
د هیرو سويـــو لحدونـــو تـــرڅنګ
لا له هغسي زرغـــونيږي ورتـــه

خـو لـــه کلا څخه نغمي نــه راځـــي
د پتې میني زمـــزمې نـــه راځـــي

کابـــل

۱۹۷۵/جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـــــان

د ژونـدون بـېـړۍ لاهـــو ده
د زمان په تـوپـانـوکـــې
د مـرمـوز هـدف پـر لــوري
پـه ناپـایــه طـغیانـو کې

د هـسـتۍ پـه نــوم نیستي ده
د نیستۍ پــه نـوم هـسـتـېـږي
نـابـلـــده یې مـــسیر دی
تـکرونـه خـــوري تـېـرېـــږي

هـم وحشت لـري پـه غـیـږ کې
هــم پـر مینه مــین زړونــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

د افق خونرېزه ژبه
د طلوع سپين پيغامونه

پکښې هر څه ناروا دي
پکښې هيڅ ناروا نه دي
څه بېړۍ څه يې سفر دی
دا پر کومه خوايې تله دي

څه ناپايه سفرونه
څه ناکامه کاروانونه
د جرس په ماته ژبه
د ژوندون بيده رازونه

څه غروب څه خوني وړانګې
څه آسمان څه تنورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څه له اوره ډکې وربخې
د انګار په زړه کې غرونه

څه د وينو ډکه غېږه
څه ناترسه سوغاتونه
څه خاموشه جلادي وه
څه د قهر درمندونه

څه مستي څه مکېزونه
څه ساقي څه ډك خمونه
څه ګناه څه دوږخونه
څه شېخان څه عذابونه

څه محشر د عشوه ګرو
څه لوخ سوي سپين ورنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څـه غمزې څـه څوانـي میـنې
د نـــازونـــــو چـــپـــاوونـــــه

څـــه بیبـــاکـــه هـوســــونـه
څـه رتلـې پـــاك عشقونــــــه
څـــه ښایستې روښـانــه سترگې
څه کـاتــه څـه مست رمـزونـه

څـه نــیـمـگـړې آرمـــانونـه
څـــــه د اوښکو ســـیلاوونــه
څـــه نـامراده د غـــم کــــړېږي
څـــــه بـــد بختـــه مـــنزلونه

د ســـــینو پـــه قـــفســـچو کـې
خـــامــوش سـوي امـیـدونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

د لحد په زندانو کې
بيده سوي دي څه زړونه

څه حسنونه ذلته ښخ سول
څه عشقونه تباه کېږي
څه ښايستي سترګې سوې پټې
څه د سوز اوښکې ورکېږي

څه زګېروي د چا له ياده
وچولی د زړه وينې
د چا سپينې ورځې توري
د چا توري شپې سوې سپينې

څه د شور پيمانه زړونه
څه له اوره ډکې وينې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د احساس ژبې ګونګې سوې
چا سنګسار کړې پاکې مینې

څوک له رازه سره ښخ سول
چا نیمګړې څه ویلي
چا د اوښکو ډکې سترګې
یو وار شاته اړولي

څوک په هر څه باندې پوه سول
چالا هېڅ نه وه لیدلي
چالا څه شکوه کوله
څوک په ډکو زړونو تللي

څومره دلته خندېدلي
د نسیم د غېږ ګلونه
څه غنچې نیمه خوا سوي
څه خزان څه یې بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څومره سترګــــې قـهرېـدلـي
څـــومـــره نورې سوی نـمـجنـي
څـــه لاسـونـــو کـړلــې ورانـــي
د آرزو د ســــومـــاپــيـنـــــې

څـه مـجنـون دښـتونـــه پی کـړل
څـه فـرهـاد سوري کړل غــــرونه
څـــه لاسـونـه ګـناه کــــار ســـول
څـومـــره وخــــورېدل زړونـــه

څه سـکندر څـه لـــېونـتـوب ؤ
څـــه ســرکـــښـه مـسـت آسونه
څـه تـاړاك څـه پـايــکـوبي وه
څـــــه د زغــرو تــوپـــانونه

څـه چـنګـېـز څـه نـــاتارونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څـــه وحـــشـت سـوي ښـارونـــه
د حســـرت پـه کنډ والـــــو کـې
پـرې ســـرونـــه مـــات هډونـه

زمـــان هـر څـه ســـره يـــــوړل
د آرامـــــي نـــړۍ خـــولـي نــه
د ژونـدون وروستـــي پـړاوتـــه
د رازونـــو خـــــزانـــي تـــــه

هلتـــه هـــرڅـــه خـــاورې کېـږي
هلتـــه هـيڅ شـکايت نـــستـــه
هـلتـه تـولــه سـره خـپـل دي
هـلـتـــه هيـــڅ مـلامـت نسـتـه

کابل - ۱۹۷۷/مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعر

چې د وینې نرۍ سترګې
د تاریکې شپې کوربه سي
د ډیوې لمبه خاموشه
پرې تیاره ماښامیلمه سي

د ساقي په پیمانه کې
نیښتبخلې اور ختمېږي
د مستۍ له تاوده بزمه
چې خروب حریف ستونېږي

د مینا په وروستۍ او ښکو
چې خمار زړونه او به سي
چې وروستۍ پیالې شرنګیږي
او د کوچ نغمه توده سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

چې جهان په پټو سترګو
په خیالي تال کې زنګېږي
د خپسې توره غېږه
د رڼا پرسر خپرېږي

تر یو لنډه مزلګي وروسته
قافله پر تمبېدو سي
چې ایلچي د سبا راسي
او د نن جنازه یوسي

هلته لېرې په یو کونج کې
نو نرۍ لمبه بلېږي
د هوس له ښکلي ښاره
یو پردېس پکښې اوسېږي

د قلم تر خوله راباسي
د خوږ من زړه فریادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د سینې په قبرستـــان کـــې
ښخـــوي ځـــواني عشــقونه

لــه ثــوابـــه يـې پـر هېــزدی
لــه ګنـــاه تــوبــه ګـــار سوی
هــم زاهــد ورتـــــه پـــه قــهر
هــم لـــه بـــزمـــه چاتـرتـــلـی

کــلــه رونــې رونـــې اوښـــکـــې
پـر نـــامـراده ګرېوان تـوی کـــی
نـــړوي د ژونـدون خـــــونـــــې
د قـــبـرونو شنـخـتـې بـوی کی

په دې نـــرمـــو - نــــرمـــو ګوتو
نـــړوي د سکـوت غـــرونــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د نازك احساس په تال کې
سوروي نوي سازونه

د رنګین افق په خوله کې
ورکوي د زړګي وینې
د شفق له مخه اخلي
د هوښیارۍ مستۍ پیني

د اله ځانه سره سوځي
په تیاره کې چې ویلېږي
که شاعر نه دی، نو څوك دی
چې زګېروی یې رار سېږي

کابل

۱۹۷۷/۱اپریل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر مغان

پیرمغان د میخانې په کونج کې
پرون میخوورته ورو ـ ورو، ویله:
دمستۍ جام یې وګریوان ته توی سو
پاس یې د سترګو تر کونجو کتله

جام د جمشید، خم د سوماکه نه وي
خو دا ویجاړه میکده خو لرو
سپیني سینې بنګ او نڅاکه نه وي
خواږه یاران توده نغمه خو لرو

که دا زړې نغمې مو نوې نه کړې
که دا ویجاړې مو آبادې نه کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

کــه د غــوټیــو د سپرلو په نــوم
خــزانــي تندۍ مــو بربادۍ نه کــړي

نو دا ویجــاړه میکــده بــه نــه وي
خـــواره یـــاران تـــوده نغمه بــه نه وي

کابل

۱۹۷۵-جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه شاهد وم

مابه لیده چې دباغوان په لاس غوټۍ زمولېږی
مابه لیده چې دساقي په لاس خمونه ړنګسول
زه د جامونو د لوټلو شاهد
زه د غوټیو د زمللو شاهد
د میکدې د ورانولو شاهد
ما د دې بڼ د بوټې - بوټې لانبېدل ولیده
ما به سپرلي کې دزاغانو پایکوبونه کتل
ما دنسیم په غېږ کې زېری دخزان اوریدی
ما د بلبلو ځوانیمرګې نغمې
ماد ګلونو چپاوسوې وږمې
ما د پیمالو ارزوګانو زګېروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ماله وحشته رپېدلي زړونه ټول ولیدل
راویښوئ مې ولې؟
راپاڅوئ مې ولې؟
دا ږغوئ مې ولې؟

❁ ❁ ❁

ما به لیدل چې د زمان توپان وهلی بېړۍ
د ګردابونو طلاطم کې رنګه بنګه خوځي
د څپو غېږې ته ورځرمه سي ډوبېږۍ پکښې
د جاله وان له نامردیه څخه
د دې ظالم له بیباکیه څخه
بېړۍ له پرښو سره وجنګېږي
د غرقېدو له وېرې ټوله بېړۍ وال چیغې کړي
څوك د بېړۍ تیاره کونجونو ته له وهمه ځغلي
مال او اولاد هېروي
د ډیوې څنګ ته له قاه قاه سره غاښونه برېښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دا جاله وان دی ظالم
زه يې خندا پېژنم
د دې لېوه سره پخوا هم څه آشنا غوندې وم
ماهرڅه ولیده، خو هیڅ مې لاویلي نه دي
زه د بېړۍ د ډوبولو شاهد
زه د توپان د خوځېدلو شاهد
ماله آرام ساحله تېښته لیده
زه په لوی لاس د غرقېدلو شاهد
را وینسوئ مې ولې؟
را پاڅوئ مې ولې؟
دا ږغوئ مې ولې؟

❁ ❁ ❁

ما به لیده چې د غوغا د چوپېدو د پاره
سپیني آبداري توري څه په بې آبۍ سرې کېږي
تر یو څو سووکړو ورو سته څه کمزورې چیغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وروستي نفس د زولنو په شرنګهار کې ورک کي
يو لا لهانده زړه آرام غوندې سي
يوه سينه د هديرې په رسم
يوه کوچنوټې قفسچه کې هلته
يو لوی جهان لره مکان پيداکې
يوه نرۍ شانې لمبه تورې تيارې ته درومي
دا بدي سکوت په غبږ کې حرکت ډوبېږي
څوك د ژوندي مرګ په ارزو د ګولۍ لارې څاري
څوك بياد مړه ژوندون بقأته له ايمان تېر سول
زه د زګېروي د چوپولو شاهد
زه د ترټلو د لوټلو شاهد
ماتا ړاکونه چپاوونه ليدل
زه د سرو څاڅکو تويولو شاهد
را وينبوئ مې ولې؟
را پاڅوئ مې ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دا ږغوئ مې ولې؟

۞ ۞ ۞

مابه لیده چې د جلاد په وینو سرو منګولو
ما به لیده چې دلېوانو د ځیرلو وهم
خلك د ورورپرجنازه نڅول
خلك په ډکو ستونو وخندول
ما به لیده چې ځوك د مینې د لرلو په تور
ولې سنګسارسو، ولې ټولو ګناه کار وباله
ما به لیده چې خلکو لوی- لوی ګناهونه ستایل
هرچا چې ښې منګولې سرې کړی قهرمان قبول سو
دلته قاتل قضاته نه کشېږي
دلته چې سر وهي سردار یې بولي
دلته د سرو لاسوپه نوم عبادتونه کېږي
سجده هغو ته ده چې زړونه یې سینو کې نسته
زه بې ګناه ګناهکاران پېژنم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما ګناهکاره جنتيان وليدل
زه د پايکوب د سرکوبونو شاهد
زه د قاتل د سرو لاسونو شاهد
چاد منبر پر سر ګناه ستايله
خود ثواب د سنګسارونو شاهد
څوك چې زرګونه قتلوي خلك بيعت ورکوي
هغه چې ويني پاکوي، هغه دوږخ ته درومي
د ګناهونو د تميز پر ميدان
د دې نړۍ د عدالت شاهد يم
راوينښوئ مې ولې ؟
راپاڅوئ مې ولې ؟
دا ږغوئ مې ولې ؟

۞ ۞ ۞

پرپږدئ چې هرڅه په سينه کې ولحد ته يوسم
د شعر ژبه مې ګونګۍ ښه ده پرې سوې ښه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په سترګو وينم خو چې نه يم ګرېدلی ښه دی
دلته ليدل او کول ښه دي څه ويل کفر دی
په رڼو سترګو ژوندي ډېر اوسېږي
خو څوك چې ژبه لري سر نه لري
دلته لاسونه پرېکېدل ژبې يې هم غوڅې کړې
خو سترګورو هرڅه وليده ګونګي پاته سوه
زړه ته مې نه لوېږي چې زما د ژبې دوه بڅري
د کلو پوړندې تازه کي انګارونه جوړکي
زه د انګار خاموشول نه غواړم
خو د چاوړ هم بلولای نسم
څوك له بڅري د اور طمع لري
زه يې سکروټې لرم ځان په سوزم
پرېږدئ چې وسوځېږم
پرېږدئ چې وکړېږم
چېرته به زه هم د ويلوپه تور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

د دې ليدنو د ويلو په تور
د ژبورو په دود خپله سزاګۍ ووينم
زما په مرئ باندې به هم د چامنګولې سرې سي
راويښوئ مې ولې ؟
راپاڅوئ مې ولې ؟
دا رغوئ مې ولې ؟

کابل

۱۹۷۷ - سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به شهید یم

ګراني یو ورځ به مې د قبر سرته وینې ژاړې
زه به شهید یم رشتیاسوي به وي ټول خوبونه
راته زنګېږي به د فکر په دریاب کې لاهو
او دریادېږي به نامراده د ځوانۍ خیالونه

ما د واده په شپه لاغاړې درته خلاصې کړلې
ماویل لنډ دي زمونږ د مینې او خوښۍ مزلونه
زه د ناپایه جنګ لښکر ته برتي سوی یمه
زه د ګولۍ لارې څارمه، ګولۍ زما ګامونه

درته یادېږي هغه زمونږ دکلي ښکلې ناوې
چې د رستم شهید پر قبر باندې وغورېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا یې لاسونه په نکریزو لا یې تلي سرې وې
چې بیادبخت له بیده ټاله څخه وغورځېده

درته یادېږي هغه بله ببر سرې کونډه
چې لېونی غوندې به ګرځېده په کلي کلي
هغه یکړ مجاهد زوی یې چې په بم کې والوت
چې غبرګې لوښې یې اورونو دنیپام سوځلي

زه به هم نن وي که سباوي دیارانو سره
دابدي سکون په غېږ کې زنګېدلی یمه
مابه هم یادکې یو څو ورځې دمورچل ملګري
نوربه یوازې ستاپر شونډو اوسېدلی یمه

ګراني زما زوی به په لمبه دانتقام لویوې
ورته به وایې چې روسانو دې دی پلار وژلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په الاهو بـه يـې تـازه کـې د غـضب اوروڼـه
څو چې دوږخ کې غلـيمانـو لـره کـوراو کلی

د ابـــا قبرتـه يې راولـــه خالـپوڅـو لـــره
او هره شپه ورتـه کوه د ګوډ غــازي"۱" نکلونه
چې بـې وطـنه بلــه هيــڅ ليلاو نـه پيـژني
دوينو څاڅکو ته يې ورکـه ميـوندي اوروڼــه

زمادزوی نوم به يا "شېرشاه"يا"خوشالخان"راايږدی
په غورکې ورکه د"مېرويس" او"احمدشاه"نومونه
چې زما لـه مســته کندهـاره بې خبره نـــه سي
سنګر،سنګرېې هره لويـشت په وينو سره دښتونه

ګرانـې يـو ورځ بـه مې د قبر سرته ويـنې ژاړې
زه بـه شهيد يم رښتياسوي بــه وي تول خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

راته زنګیرېږي به د فکر په دریاب کې لاهو
او دریادېږي به نامراده د ځواني خیالونه

کوټه

۱۹۸۸/۱۰/۱۱

(۱) ګوړ غازي د کندهار هغه قهرمان مجاهد او پهلوان شهید دی چې په کندهار کې داسې غوړ نسته چې د نوموړي له نوم او کارنامو سره آشنانه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند

ژوند تلاش دی پر مخ تللـــه دی
حـــرکـــت دی، خـــوځـــېـــده دي
د تیـــارو روښـــانـــــــــول دي
ســـوځـــــیـــده دي ویـلـېده دي

د هســـتی پـــه مســـته غپږ کـــې
د نـــېســتیو هـــېـــــرول دي
لـه ساړه ســاحــلـــه تېښـــته
پـــه تـــوپـــان کـــې اوسېـــدل دي

د ژونـدي تـلاش پـــه لار کـــې
ژونـــدی غـــاړې نـــــذرول دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هرخـه - هـرخـه پرېـښـــودل دي
لــه سـکــوتـــــه راوتـــــل دي

نــه نشـــه ده نـــه خمـــار دی
نــه خــمـــونـــه تشـــول دي
لـــحـــدونـــه رنګـــــول دي
د مـــحشــــر بـــرپـــا کـــول دي

کابل

۱۹۷۹-جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ښکې

څه تودې تروې اوبه دي
د ګرېوان په لور بهېږي
ابدي سکون ته درومي
له ژوندی سترګې بېلېږي

له هر څاڅکي سره مله وي
د مرموز جهان رڼغونه
پر آشنا لارو وراخلي
نابلده قدمونه

د کمزورې دنیا ژبه
د قدرت پښنو ته ورلوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

د احساس بيده نغمه ده
په بانو ږغول کيږي

دا شريکه ګونګې ژبه
هرې سترګې ته آشنا ده
دا د هرې مينې کور دی
دا د هر نفرت غوغا ده

کابل

۱۹۷۹-جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا

چې په زړه د طبعت کې
هنګامه د عشق برپا سي
د قدرت د ناز له بحره
د هنر قطره جلا سي

چې د حسن د بت ګوتې
د اعجاز بربط آغاز کې
زمزمه سي، ترانه سي
اشکاره د جنون راز کې

چې د رباب د خلقتونو
د احسان پر څپو راسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

پــه مــوجــونــو ګــردابــو کــې
د تــحســيــن ځاځکي پــيــدا ســي

دا شـــعـــر ســـومـــنـــات دى
دا کـــعـــبــه ده د خـــيـــالـــونـــو
دا بنـــايست دى دا بنـــکـــلا ده
دا ســـروش د هـــنـــرونـــو

کابل

۱۹۷۹/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مرګ

د سکون په ورکه غېږ کې
د مستيو ډوبېده دي
د عدم پر تياره لاره
د هستيو ورکېده دي

د کاروان په هر رباط کې
مسافر له پښو پاتېږي
دا نيمګړي سفرونه
بې ثمره شان ختمېږي

څوك د ځمکی زنی کېږي
څوك په اورکې سوځل کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څوك په مرګ ژوندي پاتېږي
څوك په ژوند له چا هېرېږي

د زمان اژدها وخوري
يو لړى د حوادثو
د لحد په نامه پرې کې
يو ډولى د حوادثو

کابل
۱۹۸۰/مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما شعر

د زمـان پـه هېـرو شپـو کـې
یـوه ورکـه حـادثـه ده
د هستـۍ پـه دریـابـو کې
یـوه تـرږې زمـزمـه ده

د خمـارې مـستـۍ خروښ دی
د مستـۍ د خمـار شپـه ده
یو ګونګی شـانې فـریاد دی
یـو خـامـوشـه تـرانه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

یو ترتلی اسویلی دی
یو ځپلی خاطره ده
د جنون د اوښکو لاړدی
د باکوس د خم څپه ده

خزانې سرکوب وهلې
ځوانیمرګه هنګامه ده
د یو لیرې جرس ږغ دی
نا آشنا غوندې نغمه ده

د مړ ژواندې لمبې کور دی
د بې سازه نغمې شور دی
د شهباز د ماتم رقص
د نیمګړې اوښکی اور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د ژوندون پر بیــــدو کربنو
یــو کــاروان دی د خیــالــونـــو
د شــاهـد پـه خوله داســتان دی
د ژونـدیــو تـــاراجـــــونــو

کابل،

۱۹۷۹/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانه به سي

ګوره ښایستي نجلۍ پښېمانه به سي
خوله تر قیامته څوك خولګۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خریدار
پرونۍ ښکلي ناوکۍ نه بولي

څوك يي واوښکوته هم نه ورګوري
هغه کتو کې چې رمزونه نه وي
ځای يي د شعر په څپو کې نسته
چې د ځوانۍ پکښې موجونه نه وي

کله چې واوري د زمان پر ګوتو
دا د سيليو په شان تېز کلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کلـه چـې وغــورېــږي نوې غوانۍ
او تـا تـه پـاتـې سي خالـي نکلونـه

نـور بــه دې اوښـکـې مــرغـلـرې نه وي
ناز په دې هم څـوك تـوسـولای نه سي
د تــودې غـيـرږې ګـرمـه مـينـه بـه دې
د چـــا اورونـــه ســړولای نــه ســـي

پر سـورکۍ شونډو به دې ورك تبسُم
زاړه دردونـــه هـيـــرولای نـــه ســـي
د بـانـو غــشـي بـه دې پـخ وي هـلـتـه
د خـلـکـو زړونـه بـه پـيـيلای نه سي

پـر سـپـيــنـه غـاړه بـه دې تـورې څوټې
راتـاوېـــدلای زنـګـيـــدلای نـــه ســي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د ناڅاپي کتو يادونه به دي
د چا خوبونه ويښولای نه سي

ستا به هم زماپه شان ځواني تېره سي
ستا به هم ما غوندي مستي هېره سي
ته به هم ياد کې د ځوانۍ خوبونه
په ژوندانه به دي هستي هېره سي

ګوره ښايستې نجلۍ پښېمانه به سې
خوله تر قيامته څوك خولګۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خريدار
پرونۍ ښکلې ناوکۍ نه بولي

کابل

۱۹۸۰/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بغاوت

سوځوئ د مینې نښې
هېروئ پردي یادونه
رنګوئ د تقوا خونې
ماتوئ د اور خمونه

رندوئ د زاهد سترګی
ورخراب کئ خلوتونه
پرېکوئ د ساقي ګوتې
چې ونه ویشي جامونه

څځوئ مالګینې اوښکې
لمدوئ د ګرېوان لارې
د ژوندون په رمزچې پوه وي
په هستۍ کې نیستۍ ځاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

بنخوئ سر کښېي هیلي
سوځوئ د امید پلونه
ماتوئ د شیطان د اړي
ورانوئ د زاهد خونه

د نړۍ له رنګه تښتئ
په دې رنګ کې دو رنګي ده
اهریمن زیتون په لاس دی
دعدن نګهباني ده

د زقوم د زهرو څاڅکي
د سوما له بوټو څاڅي
نامردي نه ده نوښه ده
په ډك خم کې خمار ناڅي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

خرقه پوش ساقي سنګسار سو
د مینوش زاهد په کور کې
د ګناه سکروټې سوځي
د پرهیز په ساړه اور کې

ځئ ژوندي کفن په ځان کئ
د هستۍ له غوغا تښتئ
د دوږخ لمبو ته ورکئ
دریاب لستوڼي سکښتۍ

دا د پټې مینې شور دی
دا د لڅې ګناه زور دی
دا د رنګي آروز رقص
دا د تونده اوښکو اور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دا بې رقصه پایکوبي ده
دا بې چیغو بغاوت دی
دا بې میو بد مستي ده
بې کتابه عبادت دی

دا د عقل لیونتوب دی
دا د بنګو هوښیاري ده
د ژوندون جنازه اخلي
په کفن کې بد مستي ده

دا د زړه په غورځو واورئ
د مغان د پیر وصیت دی
نن یې نوی خښته کېږدئ
که څه دېر دی که خلوت دی

کابل - ۱۹۷۷/جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېده خيالونه

هېر که آشنا بېده خيالو نه هېر که
هېرکه آشنا داوېښ خوبونه هېر که
هغې چې رنګې سولې ښخې سولې
د هغو هېلو لحدونه هېر که

خدای‌دی که ترنګ مې له ربابه وځي
زړه مستي مې په نغمه کې نسته
خندا بېده سوه اوښکې وېښې سولې
دځواني‌جوش مې په سينه کې نسته

هغه چې وزمولېدې ورژېدې
هغه غوټۍ د يادولو نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هغـه چـې زړونـه رغـولای نـه سـي
هغـه نـغـمـې د ږغـولـو نـه دي

زه د خر مستو د سرکوب نيمه خوا
ته رانه اوس هم پـايکـوبـونـه غواړې
زه په ژونـدوني ځوانيمرګ سوم دلته
ته مې پـه وينو کـې اورونه غواړې

زه سـره ابليس پر مـخ وهـلی يـمه
زما څـخه هېر سول فـردوسي يادونه
زما څخه مـه غـواړه تـاوده رګونـه
زمـا څـخـه مه غواړه ياغي خيالونه

کراچی

۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خزان

ښکلو منم د زړونو ښکار ته وځئ
خو زما زړه د ښکارولو نه دی
ولاړه مستي،ولاړه ځواني تېره سوه
نور مې احساس د پارېدلو نه دی

تاسې به غواړئ زما په مړه سینه کې
مینه ژوندی کی پکې شور پیدا کی
غواړئ چې زما په دې ساړه نغري کې
سکروټې ولتوئ اور پیدا کی

غواړئ چې زه هم د زلمیو غوندې
درسره ونځېږم وخندېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

غـوارئ دا مـات زړګـی مــې وپـــاروئ
درســـره ومســــــــــېږم و ګـــډېږم

زما له ربـاب ښخه مستي مــه غـواړئ
زما پـــه ترنګ کې د خـــزان افسانـــه
زه د امـــــان لـــه ښــــاره و کـــــوچېدم
زمـــا هره اوښــکـــه د توپان اندېښنـــه

زمـــا د ربـــاب تـــارونـــه وينـــــې ژاړي
زمـــا لـــه شـــهبازه ښخـــه اوښـــکـې اوري
زمـا په نغمه کې د مرګی زګېروی دی
زمـا پـر بستر د لـحد سيوري ښــــوري

زه نـــابـلـده زه لار ورکـــی کـــــــوچی
دي کـرلېچو نـــومـــې ځواني ورکه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زه د څـو ورکـو خــاطـرو نـکلــچي
په دې تیارو کې مې هستي ورکه کړه

نــور د پــاولــیـو شــرنــګهــاري سره
خـــېرن لستوڼي غــورځولای نه ســم
د مرګ غبار مې ژوندی لمر پټ کړی
پــر ځـنــګــدن یم نــڅېـدلای نــه سم

ښکلو منم د زړونــو ښکــار تــه وځئ
خــو زمــا زړه د ښـــکارولـــونـــه دی
ولاړه مستـي ولاړه ځواني تـېـره سوه
نـور مـــې احساس د پــارېـدلو نه دی

کابل

۱۹۸۰/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیند لور

یه د سیند لورې غنم رنګې نجلۍ!
مړ ژواندی زړه مې تخنولای نه سې
زه خو د سپینو اننګو مین یم
ته مې احساس راویښولای نه سې

نه دې پر لنډه زنه خال وهلی
نه دې په غاړه امېلونه ښکاري
نه دې خپرې په نکریزو ښکلې
نه دې په پښو کې پایزېبونه ښکاري

نه دې پرشونډو لېونی تبسم
نه دې په سترګو کې رمزونه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه د نخرو ښخه کړه وړه سوې
نه دې د زړکي قدمونه وينم

ته به ښايسته يې لګولي دې دي
د چاد ميني لېوني اورونه
خو زه د غرونو د هوسيو مين
زما يادېږي پښتني نازونه

زه پښتني غېږې لوی کړې يمه
زه پښتني ميني روزلی يمه
زه سپينو غېږو تمه لوېدلی يمه
زه سپينو لېچو زنګولی يمه

کراچي

۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیره مستي

مه یادوه تېرې پخوانۍ کیسې
مه یادوه ماته د ځوانۍ کیسې
هېرې د مستۍ کیسې
هېرې مې کړی هېری سوې
ماچې بېدولې د مستۍ نشې
ما چې وېښاوه خمار په زړونو کې
زه چې د هر بنګ سره همراز ومه
زه چې د هر ترنګ سره شهباز ومه
زه چې د هر شرنګ د سور آغاز ومه
زه چې ورکېدمه د بنکلا سره
زه چې ډوبېدم په ورکو غېږو کې
هېرې مې کړې هېرې سوې
هېرې سولې تېرې سوې
مه یادوه تېرې پخوانۍ کیسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مه یادوه ماته د څوانۍ کیسې
هېرې د مستۍ کیسې
هېرې مې کړې هېرې سوې

* * *

زما د سر نوشت په تورو لارو کې
نسته یوه تته د امید لمبه
ورك یمه،
لاهو یمه!
مه سوځوه ما په دې یادونو کې
مه ډوبوه ما پر دې خیالونو کې
مه مې توسوه په سرابونو کې
پرېږده چې یوازې یم
وسوځم ایره سمه
وخوري د تیارې ښامار
زما د ژوند وروستۍ وړانګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

پرېږده د ګمنامۍ نېکمرغۍ کيسې
مه يادوه ماته د ځوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړې هېرې سوې
پوه سوم چې دا زما د ژوند وروستی غروب
بله طلوع نه لري
لېرې د خونخوار افق په غېږه کې
مه ښايه و ماته د اميد کرښې
يو وار تېر وتلی يم
ژوند خطا ايستلی يم
غېږ کې د شنو پاڼو يې زموللی يم
نور مې پرهارونه د کتو نه دي
نور مې اسويلي د اورېدو نه دي
خپله آشيانه مې سوځولې ده
خپله مې بېړۍ توپاني کړېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ځان مې د ساحل له آرامۍ څخه
وغور ځاوه لېرې توپانونو کې
ګېر سوم په بې رحمو ګردابونو کې
پرېږده، د زمان نهنګ
پرېږده، دا ظالم صیاد
ورکې کړې د زامې په خرپې کې
زما وروستۍ سلګۍ
نور د جوړېدو نه یم
نور د رغېدو نه یم
مه راکوه ماته ښرابي زېرې
مه یادوه تېرې پخوانۍ کیسې
مه یادوه ماته د ځوانۍ کیسې
هېرې د مستۍ کیسې
هېرې مې کړې، هېرې سوې

کراچي - ۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره!

زمــا کـــندهــاره د زمـــرو وطــنه!
زمــا د ســرکـــښو پښــتنو وطـنه!
څـو نــه یاغي یـې صدقــه دې سمه
د نــافرمانـــو جـنګیالـــو وطنه!

بیـا دې تـرنك تـــوپـانـی سوی وینم
بیا دې ارغــند پـــه مستېدو راغلی
بیـا ارغسان دې بیا مـــوچونـــه وهي
بـیا دې هلمند پـــه خروښـېدو راغـلی

بیـا د زړې تـــورې د خـــرپ یـادونه
بیا دې پـه سترګـو کـې اورونـــه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بـيا د "ايـوب" سـره لـښـــکـرې راغلی
بيا د رېـــديــو داسـتانـــونـــه وينم

لکــه چې بيــا دې څه يرغل نيت دی
لکه چې بيا دې غــورېـدو په زړه سو
لکه چې بـــيا دې څه په زړه کې ګرځي
لکـه چې بيـا دې خوځېدوتـه زړه سو

زمـا کـنـــدهاره! د زمـــرو وطـــنـــه!
زمـــا د سـرکښـو پښــتـنـــو وطـــنـه!
څـونــه يــاغي يــې صدقـه دې ســمــه
د نـافــرمــانـــو جـنـګيـالـــو وطنـه!

ستـا د پـايـلـوچـو تـر بــګـرېـو واری
ستـا د تېرو تېـغـونـو جنـګ وګـرځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا لـه غــرور څـخـه کــاږه تګــونـه
ستـا قـهر وګــرځم ســـتاننګ وګـرځم

بیا د "ملالـۍ" میــونــدی خرخـښـه
بیا "تورپیکی" د فرنګ څو نه سوځي
بــیا د بــابا د پاني پـــت هنګــامــه
بـیا "شاه محـمـود" اصـفهانونـه سوځي

بیا د "ګرګین" پـرکور مرګی مېلمه دی
بــیا د "میرویس" په نامه وغـــورېـدي
بـــیا د "اشرف" د انـتـقام لـمبـه ده
بــیـا دي د قــهر ویــنــي وخــوځــېدي

بیـا دي لــمـن د شـــهـیـدانــو ډکــه
بیا د کـوچـني غـــازي زانګو زنـګوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بیا دې په وریځو کې سېلونه ګرځي
بیا دې په غېږ کې زلزلې ویښوي

زما کندهاره د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
څو نه یاغي یې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه!

کراچۍ
۱۹۸۱/دسمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هستۍ قبر

دا دي راغلل د خزان بادونه ورو-ورو
رژوي مې د ځوانۍ ګلونه ورو-ورو

خود آګاه دخاموشۍ غېږې ته درومي
چې غوغا ته تخنېدل رګونه ورو-ورو

دمرګي قاصد مې غم دمستۍ غواړي
راته ښيي د لحد خوبونه ورو -ورو

چې يې ځاځکی د کوثره سره سيال ؤ
زماني غليم يې وړي خُمونه ورو-ورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

نن د هوښ له دوږخي سینـــې راوځي
مدهوشۍچې پاڅول خیالونه ورو-ورو

چې ژوندۍ وه هر نفس پـه نوې هیله
له هغې سینې راځي دودونه ورو-ورو

پر ډیوه مې د تیارې پرتـم راپـرېـووت
پکې اورم د مـــاتم ږغـونه ورو - ورو

لـکه هیره دزاړه قـــبر جـنـډۍ ســـي
هسې هېرسول دمستۍیادونه ورو-ورو

سرنوشت مې غوړولی دمرګ تور دی
پکې شمېرم دهستۍ قبرونه ورو-ورو

کراچي - ۱۹۸۲/جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردی انګړ

ساقي نن مې په پياله کې جوهر نسته
په ترخو اوبو کې بوی د کوثر نسته

چې د شيخ د سر جنده يې نخوله
برني تازه اورونه محشر نسته

چې توبه يې په طواف کې ماتوله
د هغه انګاري څاڅکی شرر نسته

چې کوګل داوړدو شپو وربانديې روڼ ؤ
د هغه يلدا په زړه کې قمر نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

يا مې بڼ د ځوانۍ لابښ د خزان لاس کړ
يا د تاك په افسـانــه کـې اثـر نسـتـه

يا دې نــه دی نيـښتـېـځلي سره بخــــري
يـا پـه غـړپ کې د سـکـروتـو ګـذر نـستـه

پوه سوم- پـوه سـوم سـتا لاسونه کوثري دي
چـا ويـل چې ستا پـه خـم کې ګـوهر نستـه

خـو مـسـتي وه،کـه هـستي دواړې پردۍ سوې
د پـرديـو پـــه انـګـړ کې اخـــتر نـسـتـه

پېښور

۱۹۸۲/۳/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

اېږ سالاري

ډېر پـخـوا دي واقـع سـوي د انکلو نه
دې کیسه بـانـدې اوښـتي دي قرنونه

اوسېد لـه څو لېوان يـوه ځنګلـه کـې
څېـرول بـه يـې ځاروي ضعيف ښکارونه

ښـخولـي يـې پـه نـرمـو غـوښـو داړې
راايستل يې لـه ژونـديو سيـنو زړونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ګرځېدلای په ځنګله کې چېرته نه سوای
که هوسۍ وې که مرغومې که پسونه

خو هر ګوره مرووره یو له بله
پېښنېدل به همېشه پکښې جنګونه

یو د بل د مرګ په طمعه ګرځېدله
لکه مرې سره وکاندې تربرونه

یوه ورځ د ایږ په کور کې سره ټول سول
ځو لېوان کاږه منګول تېره غابنونه

د ګیدړ په مشوره سره پخلا سول
سره هېر یې کړل زاړه عداوتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په هوس ویشل کېدلي د ښکار غوښې
له مړوګېدو راووتل تېغونه

هم منګولي هم یې ډکې دواړې زامې
د چا غوړې سوې سرې د چا برېتونه

د خوښیو، خوشالیو په مجلس کې
ایر ولاړ سو ښورول یې بوڅ غوړونه

وې: ملګرو! راولاړ سئ غیر په غیر سئ
رانېژدې سئ سره ورکاندئ لاسونه

لکه ورونه یو له بله سره خپل سئ
نور ایره کئ د نفاق ظالم اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر لېوه چې د ایږ غېږې ته نېژدې سو
ایږ یې تاو کړل پر سینه خپل مړوندونه

په کښې کښوبه یې ورمات کړله هډوکي
له سینې به یې را وختل آهونه

هر لېوه سر په څېرو په زګېروی سو
تېرول به یې په پټه خپل دردونه

وروسته ایږ ویل ملګرو کار تمام دی
اوس په کار دی مشر ورور پاخه فکرونه

د مجلس له کونجه ږغ وکړ ګیدړې
سیال دې نسته در خالي سول میدانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مبارك دي مشرتوب او پاچهي سه
زمونږ دي مات کړل دشمزيو تينګک هډونه

ته د تخت په نوم نازېږه هوسېږه!
مونږ ته جوړ سول په ژوندوني لحدونه

که زمونږ خوښه وي که نه وي ته سلطان يې
چلوه پر هديره باندې حکمونه

پېښور

۱۹۸۲/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونتوب

راســـه مـــات کـړه لـېونـتوبـه دا د عـقل تدبيرونه
د عــدن لــه بـــاغـه وځم را نصــيب کــه دوږخـونـه

چـــې د هــوښ قــالب ته لوېـږي دآدم دعدم خښتې
راته ښـيـه د نـېستـۍ لارې چې هستي ده له جـنـونه

چې د عـقل تـرازو دی د ښـکـلا د نـېستـۍ فـکـر
خدايه مـه کـړې را پـه بـرخـه دا بدرنګه تدبـيرونـه

چې ريـا پـکـښـې سـوځېږي چـې پرهېزپکې ايره سي
هـغـه سـوی لـړمـون غـوارم هغـه سـوځـنـده اورونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چې تقوا پکې لمبه سي،چې توبه په پکښې بېده سي
په ازل کې مې آزاد که د هوښیارولــه قانونه

چې خوښي پکښې ژړېږي چې خندېږي پکښې اوښکی
چې حیات پکښې بېدېږي، چې ويښېږي تابوتونه

چې ځواني پکښې رژېږي،چې خزان پکښې غوړېږی
نـا اشنـا سفر کومــه نـابلده ربـاطونــه

چې داستان مې پکښې ورك سي دژوندون دښواوبدو
پی کومه هغه لارې د مجنون بيا بـاني پلـونه

پېښور

۱۰/۱/اکتوبر/۱۹۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنکۍ غوټۍ

بنایستي نجلۍ د سرو ګلونو ګېډۍ
ته لا وړه یې لویه سوې نه یې
ستا د ښکلا پردې لا څیرې نه دي
ته لا غوټۍ یې سپړېدلې نه یې

تا لا د سوې مینې سره اورونه
د چا کوګل کې لګولي نه دي
ستا د نازونو د انکار کرشمو
د خلکو هیلې زوکلولي نه دي

په رېږدېدلې په تبجنه ژبه
چا خپله طمع درښودلې نه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په لومړی ځل دې په تياره سينه کې
د مينې شمع لګېدلې نه ده

تا تر بانو لاندې په مړو کتلو
د چا خوبونه کوچولي نه دي
ستا د راتلو د انتظار ثانيې
چا ليونو غوندې شمېرلي نه دي

ته لا د شمعې ونرۍ وړانګو ته
کرار کرار د لوښېدلونه يې
ته لا په غېږ کې ډوبېدلای نه سې
د لوبېدلو د زبېښلو نه يې

ستا کرشمو لا ستا خوبجنې سترګې
د چا پر لوري اړولې نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مينه

پــه نيمــو شپو کــې دې بـيده تبسم
د خـلـکـو وينــې ســوځــولــي نــه دي

ښـايـستې نجلۍ د ســرو ګلونو ګېډۍ
تــه لا وره يـــې لـــويه سوې نه يې
ستا د ښـکـلا پـــردې لا څيـري نه دي
تــه لا غـــوټۍ يـې سپرېدلـې نه يې

ته بــه هـم لـويـه سې د طمـع بـه سې
ستا د سـينې غــوټۍ به وسپړيـــږي
د ويښـو شـپـو د تــبـــرولـــوبــــه سې
ســـتا د ښـکـلا پردې بـــه وڅيريږي

پـر نـرۍ شـــونډو بـه دې مچې اوري
سترې خولـګۍ بــه خو ځولای نــه سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مــرمــوز بخري بــه دې زړه ته توی سي
روح بـه له اوره خــلاصــولای نــه سې

د ســـورکـی شونډو پــه اورونو بـه دې
د چــا بـنه زړه کـې ويــنـې وسـوځـېږي
د شـرم لاس بـه کړې له سترګو لـيرې
وريـښـمـينه غـبږه بــه دې وغــوړېـږي

د پــټ انـــګار د سرېـــدو پـه خــاطر
بـــه درنــــه هېر سـي د ګناه يــادونــه
نــازك زړګـــی بـــه دې ټـوپونه وهـــي
دربـانـدې ګـرځي بـــه پـردې لاسونــه

تــه بـه هـنم کـــله د مـاشـومـو په څېر
په تودو اوښـکو کې مسکی سې چېـرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لــوڅـــه بـــه لـوېـږې د هـوس مـخې ته
لــه خـپله ځـــانه به پـردۍ سې چـېرتـه

تـــا بـــه هـــم وســوځـي د میني لــــمبې
ته بـــه هـــــم یـــادکــې بـېګانـه نومونه
ته به هـم ډېـرې تـــورې شپـې کـړې روڼې
او ســـتا پــه یـــاد بـــه سي حرام خوبونه

بنـایســتې نــجلۍ د سرو ګـلونو ګېډۍ
تـــه لا وړه یـــې لویـــــه سـوې نه یـــې
ســـتا د بنـکلا پـــردې لاڅیــرې نـــه دي
تـــه لا غـــوټۍ یې سپـړېـــدلې نـــه یې

پیبنور
۱۹۸۳/۱/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانه

د نا اشنا ستوري ګونګې اوښکه يم
رغړم ځلېږمه ورکېږم چېرته
لکه د هېرو کيسو ورك نومونه
له زړونو وځمه هېرېږم چېرته

د يوه لېرې غره د تيږو تر منځ
يوه غوټۍ يم غوړېدلې يمه
نه د اوربل نه د ګرېوان په طمع
نه د چا سترګو پېژندلې يمه

زه د هستۍ د کهکشان پرلمن
نا پېژندلې نا ليدلې ستوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د یوې لېږې نابلدې درې
پر یوه پاڼ باندې لوېدلی سیوری

زه د حیات د آسمانونو څاڅکی
ژوندی دریاب ته رالوېدلی یمه
یوې شېبې یوه لحظه اخیستی
وروسته له ځانه پردی سوی یمه

د پردي سیل سره الوتی مرغه
د بل په خوښه وزرونه وهم
د سوز نارې مې بېګانه دي دلته
ځکه پرخوله باندې مهرونه وهم

زه یو کیسه د لېوني پر ژبه
د چا غورږو ته رسېدلې یمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

چـــامـــي پـــرلـوري راکــتـــلي نـــه دي
چا لــه نـــاکـــامـــه اوريـدلـــي يـمـــه

د ناآشنا ستـرګـي ګـونګي اوښکه يم
رغــړم، ځليږمــه ورکـيـږم چــيــرتــه
لکـــه د هـيـرو کـيـسو ورك نـــومونه
لـه زړونـــو وځـمـــه هـيـريـږم چيرتـه

دنمار

۱۹۸۳/٥

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه پوښته نسیمه!

مه پوښته نسیمه،زما د غرونو څوکې مه پوښته
تیرې یې درد منې دي
مه ښوروه ونې، د ګل بوټو څخه لېرې سه!
څانګې یې خوږ منې دي
ته به دغوټیو سپړېدلو ته راغلی یې
ته دارغوان ومچولوته راغلی یې
ته دنسترن وبویولوته راغلی‌یې
ته به د شاعر زړه تخنولوته راغلی‌یې
نه، نه تېروتلی یې
ته، نه غولېدلی یې
داهغه چمن نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

داهغه وطن نه دی
داهغه ګلشن نه دی
بڼ نه دی، ختُن نه دی
دلته لېونتوب توپاني سويدی
دلته کې وحشت ليونی‌سويدی
دلته اهريمن راپرېوتلی‌دی
دلته جنازې دي ،هديرې دی،لحدونه دي
ساندې دي، مرګونه دي
هېرې دي له خلکو،که مستی‌دي که نازونه دي
اوښکې دي، غمونه دي
ګروبې کنډوالې دي،لېونتوب سوي ښارونه دي
ډزې دي، توپونه دي
بم دی، تنورونه دي
اور دی، دو ړخونه دي
آخ دی فريادونه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چيغې دي، وحشت دی،ورکې ميندې اولادونه دي
وينې دي، اورونه دي
مه پوښته نسيمه،زمادغرونوڅوکې مه پوښته
تيرې يې دردمنې دي
مه ښوروه ونې، د ګل بوټو څخه لېرې سه!
څانګې يې خوږ منې دي

*　*　*

ورو ځه، په قراره ځه، د غرونو په لمنو کې
خوږ به دې ځنګونه سي
ستا د ارغوان ترلېمه وينې خوځېدلې دي
رنګ به دې لاسونه سي
ستا د ګل سرخ پر لمن وينې تو کېدلي دي
ورك به دې مزلونه سي
مه ورځه نسيمه، د کېږدۍ پر لورې مه ورځه!
مرګ پکې کرلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَرکه مبنه

مه غواړه شرنګی له امېلونو له پاولیونه
ژوند پکې سوځلی دی
نورې نه کېږدی‌سته،نه دنیمې شپې اورونه سته
نه سپینې سپوږمی‌ته چادنازکیسې رمزونه سته
نه ستا هر کلي ته شنه باغونه، چمنونه سته
نه د دنګو پېغلو پر نری غاړو لاړونه سته
هر څه سوځېدلي دي
هر څه زمولېدلي دي
هر څه نړېدلي دي
ډوبې دي د ژوند د حرکت بېړی
ورکې دي د ځوانو ارمانو لړی
ماتې دي د مینې د الفت کړی
هېره ده د عشق او پیوستون نړی
تاته نه کوربه سته نه سلام ته څوك درتللای سي
نه دې نسترن ته نه غاټول ته خندیدلا سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه خوږ منې پېښې ستا پر لمنو نڅېدلای سي
نه دا ماتې لیچې په اتڼ کې غورځېدلای سي
مه پوښته نسیمه،زماد غرونو څوکې مه پوښته!
تیرې يې درد منې دي
مه ښوروه ونې له ګل بوټوڅخه لېرې سه !
څانګې يې خوږمنې دی

واشنګتن

١٩٨٤/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

نذرانه

هر څه درپرېږدمه د جانان خبرې مه کوه
ما د اور خليل ته د ايمان خبرې مه کوه

زه د مرګ په طمع د ژوندون په لارو ګرځمه
سر چې نذرانه سو د تاوان خبرې مه کوه

ما ته په تقدير کې د خزان زنې په برخه سو
نورې د بهار او د بوستان خبرې مه کوه

زما يې د ځوانۍ د ګلو پاڼې رژولې دي
هېر که د نامرده د باغوان خبرې مه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما د ښو اوبدونه لاسونه پر سر کړيدي
ما ته د ملك او د شيطان خبرې مه کوه

تا چې د جنون په نامه جوړې زولنې کړلې
عقل لېونی سو د زندان خبرې مه کوه

ما يې د فردوس دکوثر جام په دو وهلی دی
ما ته د دنيادسو دو زيان خبرې مه کوه

ما په وينو سترګو ستا خوبونه دلته رالېدل
پرې مې ږده زاهده د آسمان خبرې مه کوه

زه د لېونتوب لپاره هسې پلمه غوارمه
ما ته د مجنون او د بيابان خبرې مه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زه لکــه حباب د اوربده ژوند سره آشنا نه يم
ما ته د سېلونــو او تــوپان خـبرې مه کوه

واشنګتن

۱۹۸٤/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیله من اشنا ته!

دا شعر د حبیب الله رفیع د "اورونو اوویرنو" د کتاب او د هغه د رالېږلې ګیلې په ځواب کې لیکل سویدي.

زړه تــــه راتــېره ګیله منــــه آشــنا!
ستاله خوږو - خــوږو ګــیلـو وګـرځم
ستالــه سـپېځلـو اسویلیو قـربـان
ستالــه ویـــرجنـو تــرانو وګــرځم

ستـا د "اورونو او ویـرونــو" بــهیـر
زه ســـوځـــولی، ژړولـــی یمـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا د تــودو ويرجنـــو چيغـو آواز
لــه درانــه خـــوبــه پــاڅولی يمه

تــه بــاوري يې چې دا سرې ويني به
نــن کـه سبــاوي چـيرتـه رنګ راوړي
د آزادۍ د نـــاوې لاس بـــه سره کـا
د مستۍ بزم بــه پــه شرنـګ راوړي

مــا د هلمند سره د حـــال پـه ژبـــه
کيسې د فتحې د جـــشـنـونــو کـړې
مــايـــې لـيدلي دي ياغي خـوبـونــه
مــا سلسلې د تعبيرونـــــو کـــړې

ته وايې مه غـواړئ له مـانه مســتي
ژونـدی جهـــان دی تــوپـانــو ځپلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ستا څخه هېر دی د پایزیب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کورګی وهلی

ما له پخوا دا خزاني قافلې
د خپل ژوندون پر منزل وارولې
هېر مې کړل ټوله د ځوانی یادونه
هیلې مې هم ټولې نابنادې سولې

زه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړی یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
زه بې دردیو ګونګی کړی یمه

زما د احساس په تال کې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زمــا د ګونګې ژبــې خاموشې چيغې
دلتــه د چــا د پــوهــېدلـــو نــه دي

دلته يــوې رېښتونې کرېـکې سره
د تــزويــرونـــو جهـــان وخــوځــېــږي
چابـــه لا سترګـــې رپـــولی نــه وي
دلته زرګـــونـــې اوښكـــې وبهــېږي

زه يو پــردېس يــو نـــاامـيـــده شاعر
زمـــا اسويلي د اورېـــدلـــونـــــه دي
زه د نصيب ښــكاري ويشتلی مرغه
نـــور مـــې وزر د الـــوتـلـو نـه دي

زمـــا د خـيـــالـونـو نــرۍ ونــړېـده
نه "جهانـي" نه يې جـهان پـــاتــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

زمـــا د آرزو پـــسرلـی ورژېـــدی
نه يې نسـيم نه يې باغوان پاتـــه دی

واشنگټن

۳ - ۱۹۸۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُرابي هيله

يه زمــــا لـېونـی خـــوبـــه!
يــه زمــا غــرخـــنی مــينـــې!
يــه زمـــا كــوثـري خـيـالـــه!
يــه زمــــا اورنــــــی ويـنـې!

يــه زمــا سـُـرابـي هيلـــــو!
يــه نـــيـمـګړو امـيـدونــــــو!
يــه پر ورکـور بـــــاطـــونـــو!
هـېـرو سويـــو ارمـــانـــونـــو!

يــه زمــا د خـــوب لـــه ذامـــه!
خـوځـــېدلـــو هــــوســــونـــو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

یه زما د خیال له غېږې!
ورکوسویو جنتونو!

یه زما له ماشوم لاسه!
الوتلو مرغکیو!
یه زما خوښی پایمالې!
سوځېدلو بد مستیو

یه زما د فکر سینده!
یه زما د نظم اوره!
یه د ژوند ورکه ساحله!
د هوښیارې مستی کوره!

یه زما سېرابې تندې!
یه زما سُرابي جامه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د بې هوښه عقل خياله!
له اغازه تر انجامه!

يه زما فرهادي منډو!
يه زما ميني شيريني!
د قسمت هيره سينه کې
خوځېدلې تودې ويني

زما ياغي مستو خيالونو!
يو وار زړه ته راستانه سئ
زما خوږو ورکو خوبونو!
بيا پر سترګو مېلمانه سئ

يو وار بيامې ورلاهو کئ
د خيالي کوثر څپوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زما د خضر سمندر ته
زما نامرادو اندېښنو ته

یو وار بیا مې په سینه کې
د ځوانۍ لمبه تازه کړ
یوه مسته ایښه غواړم
نور مې ژوند لمبه لمبه کړ

یو وار بیامې شېخ ته یوسئ
د ګناه زرګونې پانې
د سنګسار میدان ته راوړئ
د بې هوښه قسمت کانې

ماته مه وایه نصیبه!
چې رښتیا مې سول خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

مـــاتـــه مـــه راوړه نسيمـــــه!
زمـــوليدلـــي ســـوغـــاتونـــه

مـــاتـــه مـــه ښـــايـــه آسمانه!
ستـــا لـــه قـهـــره ســـوځـيدلـي
ستـــا يـاغـــي سيـــلاب وهـــلي
ستـــا خـــوني تـــوپـان وژلـــــي

زه رښـــتـــيا يـــم کـــړولـــــی
زه خـــيالـــونـــه درنـــه غـــواړم
زه لـــه ويـــښـــو سترګـــو ژاړم
زه خـــوبـــونـــــه درنـــه غـــواړم

دا د عـــقـــل ځـــنځـــير واخلـــه!
لېـــونـــی آزادي راکـــــــړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کــه احســان د ژونــدانــه دی
دا خیــرات دې نیمــه خــوا کــړه!

ویر جینا

۸ ۱۹۸۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسکه پامیره!

هسکه پــامیــره د غرونــو میره!
بیادې پرتــې دي واورې پــه زېره
بیا دې لــمن ده د کیســو ډکـــه
د چا لــه فتــحــې، د چا له ویره

زمـــان دروړی لښکـــر د تـــکو
پــر ســر دې اوري سره آفتونــه
د حــوادثــو ځولۍ در سیخ ســوه
د تــورو وربــځو یاغی پوځونـــه

بیادې په غیرېکې پنجشیریاغی‌دی
بیا درنه رپــي دخلــکو زوړونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بیا دې ښکاره کړی پولادی موټې
بیا دې له زوره ډك سوه رګونـــه

بیا دې شل کړي بیادې مات کړي
د چا لاسونـه د چا غـــاښـونـه
بیا لــه سـکندره لارې دي ورکـې
بیا یې خوږمن دي ټول اندامونه

بیا دې چوغـې ته ارم سول غشـي
بیا دې په ترو ګرځي ټـانکـونـه
بیا امتـــحان دی، بـیا ازمویـنه
بیا د سـل ګونـو فتحو یادونـه

بیا دې پر څوکو واوري لمبه سوې
بیادې ګرېوان ته توی‌سول اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بیا دې لمن کې د مرګ ناري دي
بیادې د روکې ورك سول پوځونه

هسکه پامیره د غرونو میره!
بیا دې پرتې دي واورې پر ږیره
بیا دې لمن ده له کیسو ډکه
د چا لـه فتحې د چا له ویره

لا درکې شته دی زړې سکروټې
لا درکې خوځي پلرنۍ وینه
درته یادېږي تېرې خبرې
لا درکې اوسي پرونۍ وینه

لا درکې ګرځي زاړه پلرونه
لا درکې زېږي نوي مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا دریادېـږي د زمـــرو مېنـې
د بـري چیـغـې، زاړه نکلـونـه

لا دې هستېږي په لوړو څوکـو
د عـقابانــو کـلـي کـورونـــه
دربانـدې ګرځي تېرې منـــوکې
ښکاري منګولې، یاغي وزرونـه

لا دې خروښېږي پر سختو کاڼـو
د قهرېدلو اوبـو مــوجـونـه
لا دې غړومبېږي په ګړنګو کـې
خړې باډاسکې، وحشـي سېلـونه

لا دې لـړزېږي لـه قـهـره موتـې
لا دې سینه کې زلـزلــې پاخې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا دې مستېږې جنګ ته رګونه
لا دې پر ګارو سپلونه ناڅي

هسکه پامیره د غرونو میره!
بیا دې پرتې دي واورې پر ږیره
بیا دې لمن ده د کیسو ډکه
د چا له فتحې د چا له ویره

څوچې نړۍ وي ژوندی به پایې
څوك چې اوسېږي ستا پر لمنو
کیسې به نه سي د زمان هېرې
ستا د پلرونو ستا د زامنو

څوچې جهان وي هسکې به اوسې
ستا د لمنې پولادي پرښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ورکې به نه سي په افسانو کې
ستا په دروکې د وینو کربنې

څوچې آسمان وي،څوچې زمان وي
ستا خرخښې به پکښې یادیږي
چې تاورکړي د غضب غشې
نه به مړه کیږي، نه به رغیږي

څوچې دامځکه،څوچې انسان وي
ستا به داستان وي او ستا خبرې
هېر به یې نه سي کاري وارونه
که اسکندر وي که سرې لښکرې

هی درواری سم د ګوربت کوره!
ستا له درو، نه ـ ستا له شپلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا لـه عظمته، ستا لـه قدرتـــه
له لـوړو څوکـو لـه ګړنګو، نـــه

هسکه پامیره، د غـرونـو مـیره!
بیا دې پرتې دي واورې پر ږیـره
بیا دې لمـن ده لـه کیسـو ډکـه
د چـا لـه فتحې، د چا لـه ویـره

ویر جینا

۱۹۸۵/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنون

پرېږدئ چې دا تورې توپاني ورېځې
بیا د شنه آسمان کناری ونیسي
پرېږدئ د وحشت دا لېونۍ څپې
و څرخي راتاو سي ګردابونه سي
ډوبې کړي د ژوند بېړۍ
غرق سي د هستۍ مفهوم
سره سي د اُفق لمـــن
توی سي د غروب اوښکې

پرېږدئ ګناهونه رانه وتښتي!
پرېږدئ جهنم راباندې سترګی سي!
پرېږدئ چنګېزي منګولې سرې سي بیا!
پرېږدئ انساني چیغې خاموشې سي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ړنګې سي د ژوند نغمې
وخوځي د مرګ څپې
مستې سي، موجونه سي
جوړ ترې سیلابونه سي
پورته توپانونه سي
ویښ سي شیطاني ارواح
وګرځي راوګرځي
وسو ځي وزر د فرودسي قاصد

پرېږدئ چې د توپ تر اورنۍ سینې
سرې لمبې راوالوزي
وغړمبېږي وخوځي
کور د ښنتن وسوځي
پورته سي د مرګ چیغې
څیرې سي نازك زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ورانه سي پر شونډو زمزمه د ژوند
چوپې سي نیمګړې سي نغمې پسې
پرېږدئ چې د تهانګ تر آهنینو پښو!
لاندې سي نازکې د ځوانۍ هیلې
پرېږدئ داتهوم د خر مستۍ بچې!
ورانه کې، تالاکې د وروری نړۍ
رنګه سي د ژوند د تمدن لاره
هېره سي د عشق او پیوستون کړۍ
عقل د جنون و کورته ننوځي
پوه سي د آدم دا آدم سوز بچی
څشي یې وژلي دی؟
څشي یې سوځلی دی؟
ولې یې وران کړیدی؟
ولې یې د ژوند ترانې چوپې کړې؟
ولې یې د عشق نغمې خاموشې کړې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ولې يې د مينې د جنت تر څنګ ؟
اور د دښمنۍ او عداوت بل کی؟

کابل

۱۹۸۰/۲۰؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

زه په هر نن کې د پرون د مرګي نخښه وینم
مـــاتــه خبـــرې د سبا او سباوون مـه کــوه

زه لــه آزادو الـــوتلــو بــې نصیبه سولــم
ما وزر ماتي تـه خبرې د ژوندون مـــه کـوه

زما درغجنو اسـوېلیوتـــه چې ونـــه ژاړې
باور زما په فـریـادونـو شـواخو ن مـــه کوه

ما د صیاد له وېرې پرېښودل خپاره سیلونه
ماتـــه خبرې د ملګـرو د بېلتون مـــه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د زړه په خوښه د قسمت ودام ته ولوېدمه
لاپې د مکر د حيلې د افسون مه کوه

تازه د عقل د زندانه راوتلی يمه
راته کيسې د هوښيارۍ د افلاطون مه کوه

ما چې له زړه څخه آرزو د سبا وشړله
راته خوارېږه ـ خواره نکلونه د پرون مه کوه

ما په آغاز کې د انجام زنې ليدل ژړېدم
ما ته فرياد د زمانې د اوښتون مه کوه

چې د ازل ساقي پياله درته نسکوره کړله
بېځايه طمع له کچکوله د ګردون مه کوه

واشنگټن - ۱۹۸۷/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب وينم عالمه!

خوب وينم عالمه که يې څوك راکي مانه
وينم خپله مېنه زمانه په زمانه

خوب وينم "خوشال" دی لړزوي په کټ کی زړونه
توري دي، لښکري دي، آسونه دي پوځونه
رغړي په ميدان کې د مغلو پری سرونه
ما ته له اورنګه ده د کبر پيمانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راکي مانه

خوب وينم پر قبر د "ميرويس" جنډې نخښېږي
بيا له کندهاره هنګامې راولاړيږي
بيا د ګرګينيانو د مقتل خبري کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بيا راپارېدلي د زمريو خېلخانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راکي مانه

خوب وينم عالمه چې نرېږي دېوالونه
چيغې دي، جشنونه دي، نارې دي تکبيرونه
لوېږي هم له پښو هم له لاسونو ځنځيرونه
رنګه ده د غرونو د بازانو جيلخانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راکي مانه

خوب وينم قاضي دی عدالت دی او حکمونه دي
وينم هتکړۍ دي او ځيرن ـ ځيرن لاسونه دي
رغ د ځنځيرونو د زاريو اوازونه دي
لوېږي د پردو د مزدور پښو ته زولانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راکي مانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

خوب وینم رغیږي د کلو-کلو زخمونه
ډك دي له مړونو واړه کلي لوی ښارونه
بیا په پښتنو پیغلو ښایسته دی ګودرونه
بیا رنځور احساس غواړي مستۍ ته بهانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

خوب وینم وطن دی، ګل سرخ دی اوجشنونه دي
مستو سخي وریځو او رولي سره ګلونه دي
پورته له ګل څانګو د مرغیو اوازونه دي
هیره په وصال کي د بیلتون ده افسانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

خوب وینم د لوړو غرو په سر واوري ویلیږي
خوځنده سیلونه په سیندونو کي مستیږي
سر وهي له ګارو هم نڅیږي هم خښمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

ناځـــي يې څپـــې د جـــالـه وان پـر تـــرانـه
خوب وينم عالمه که يې ځوك راکـــي مانه

خـــوب وينم غروب مـــرغلين کــړي دي دښتونه
ځـل وهي شـــغلو کـــې د سـپـيـدار لانده برګونه
بـــرېښي د کـــوتـــرو د سپلــونـو وزرونـــــــه
ځـــرخي ډلـې کـاشــانـه پـر کاشانـــه
خوب وينم عــالمه کـه يــې څوك راکي مانه

خوب وينم "غـنـي" وي په ورو- ورو راتـه مسـېـږي
لاس کې يې"پانوس"دی"پلوشې" ترې پورته کيږي(۱)
ځي هـغې نـــړۍ ته چې خمار پکــــې مستـــيږی
ګـــرځـــي پــه مستانو ميخانــه پــه ميخـانــه
خـــوب وينم عالمه کـه يـــې څوك راکي مانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ما یې تعبیر کړیدی دا خوب مې رشتیا کیږي
نور د اولسونو د ښامار ستونې څیریږي
زموږ ورکې مینه، زموږ جونګړه آزادیږي
ګرځو به په غرونو کې سر شار او مستانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راکي مانه

ویر جینا

۱۹۸۶/۸

(۱) "پانوس" او "د غني پلوشې" د پښتو ژبې د مشهور شاعر غني خان دوه شعري مجموعې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تهمت

یوه ورځ سوی وارخطا په تاخت روان ؤ
پټېدئ د لارویو له رغونو

تولـه ژوی یې ترسترګو غلیمان ؤ
وېرېدئ لـه کانو بوټو له ښاخونو

کلـه دلته کلـه هلتـه غلـئ غلئ
پښې چاودې پـر زړه پېټې د غمونو

دوه غوړونه یې پر سر تیارسئ کړي
سترې زړه سره لګیاؤ په بریتونو

یو نا څاپه یو آشنا ورباندې رغ کړه
سوی لـه کومه سترې راغلې په تړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

او دا سترګې دې پرخه لـه وهمـــه ډکـــې
چـا درکښې ايستـلـه وېـره پـه رګـونـــو

کـــوم لېوه دربـانـدې کړې څـه حملـه ده
کـه دې ډزې دښکارې دې تـر غـــوږونـو

سوی‌له وهمه رېږدېدی‌خوله يې‌کړه خلاصه
سوه نـــازلـه يـــې لـړزه پـر انــدامـونـو

ويلـــې پيـل دی چـاوژلی په ځنګله کـــې
تـول وجـود يـې دی زخمـي له ګوزارونو

نـــه چـې مـا بـاندې ګومان د قاتل وســي
زه بېرېږم لـــه تهمته لـــه تـــورونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

داخوارځواکی ځان مې د پرراباندی ګران دی
په تلـوار ځـمـــه تـــر کـور تـر اولادونـو

واشنګتن

۱۹۸۷/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډۍ مینه

ساقي سینه کې بلې پټې لمبې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

سینه کې وښورېدل بیده خیالونه
د بوډۍ مینې مستې زاړه یادونه
سترګوکې ونڅېدل تېر حسابونه

یوسه د عقل زنځیر او زولنې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

لا مې په وینو کې سته زاړه اورونه
لا لیونتوب ته خو ځي ژوندي رګونه
لا مې بخري ژاړي خپاره نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا مې په زړه کې ژوندۍ ځو ترانې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالی دي

نن د کلونو تړې دلته اوبېږي
د زخمي هيلو پرهار پکښې رغيږي
څپې د وصل راځي هجر ډوبېږي

نن د زاهد پر خونه د غم نارې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دی

نن د حافظ په حکم توبه ماتيږي
د ګناهونو کاتب ستومانه کيږي
د عقل فكر زندان رانسكوريږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زما لېونتوب پخوا جوړې پلمې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

نور نصیحت ونکړي شېخه نادانه
په نا پایانه شراب کې سر ګردانه
ځکه مې کوچ راکړی ستا له جهانه

زما د بقاء په کوثر کې اجارې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

تا دابلیس له وېرې شپې کړلې سپینې
ماپه مستۍ وچې کړې شیطاني وینې
تادتوبو په اوبنکو سترګې کړې خوړینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زما د تــوکــل پــه میــو ماتې توبې دي
خــم تــه راغلی یــمه واخــله پیالــې دي

زه او ســـاقــي د ازل ګــناهکــاران یـــو
مور د قــسمت په تقسیم سره خپلوان یــو
ته د نصیب جنتــي مــور دوږخــیان یــو

ما "جهــاني" منلــي دا فــیصــلــې دي
خم ته راغلــی یمـه واخلــه پــیالــې دي

ویر جینیا

۱/ ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاونډي ته

ګوره اشنا زما ګاونډيه اشنا!
زماخواره بوښکي کوږکي اور اخيستي
هغه پښخوا چې دې بخري بلل
پرون لمبې سوې نن يې زور اخيستي

زما د بابا مېنه يې ورانه کړله
زما يې مکوټ کړل د هستۍ نومونه
زما پر دښتو باندې واورې سوځي
راته يې اور کړل د اميد باغونه

زما له نيستمنو کنډوالونه خېژي
مظلومې چيغې د حسرت دودونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وربانـــدې اوري لـــه آسـمانه تڼکـــی
وربانـــدې ګـرځـي لـېوني ټانکونـــه

زمـــا پـر وطـــن بـانـدې آفت راغلی
یـــوه بـــلا ده هـېـوادونـــه لــوټـــي
ملکـونـــه وژنـــي د خـپلوی په نامه
پـــه نـــوم د ســـولـې جهانـــونـه لـوټـي

ګـــوره آشنا زمـــا ګـاونډیـه آشـنـا
زماخواره بوښکي کورګي اور اخیستی
هغـــه پـخوا چـې دي بـخـري بلـــل
پـرون لـمبې سوې نن یې زور اخیستی

مـا هـم د خپلـو ګـاونډیو پر کـــور
د ســرو پـوځـونـو چپـاو ونـه لیدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما هم له ډاره څه ویلای نه سو
ما هم د سترګو تر کونجونو کتل

ما هم لیدل چې د اسلام پر پولو
د بې مذهبو سیلابونه راځي
د خپلواکۍ د جنګیالیو کورته
د زورورو تاړاکونه راځي

ما هم لیدل چې محرابونه سوځي
د بریتور ستالین وحشي پوځونه
ما هم لیدل چې د برچو په څوکو
پورته کېدله بې ګناه سرونه

هغه پرون چې مې پردي بلله
هغه اورونه مې انګړ سوځوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چې مې د بل د کور غل ونه باله
هغه ډاکو مې نن هستي لوټوي

ګوره آشنا زما ګاونډیه آشنا
ستا تر لمن لاندې لمبې وینمه
دې اژدها لازه خوړلى نه یم
چې بیایې تاته سترګى سرې وینمه

دغه زلفورى ورى ترى ښامار
په مړېدلو باندې نه پوهېږي
چې څومره خوري خوړى کېږي پسې
فقط پړسېږي، مګر نه مړېږي

دغه لمبې څه پولې نه پېژني
ستا تر ګرېوانه به هم ورسېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نــن یـې لازمې ستا په کور کې وینم
تاتــه بـه هـم سـکـروټــې و تـوکـېږي

گـــوره آشنا زمـــا گاونډیـه آشنــا
زما خواره بوبنکی کورگي اوراخیستی
هغــه پــخــوا چې دې بــخـري بلـــل
پـرون لـمبې سوې نن یې زور اخیستی

ویر جینیا

۱۹۸۵/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعوه

کندهار مې د بابــا پــــه قــوالــه دی
که پنجشېردی‌که واخان دی‌وطن زمادی

هره لوېشت مې د نیکه اوبـابـاګور دی
پرهرګام بـاندې لحــد او کفن زمادی

هرغـاتول یې زماله وینو رنګ اخیستی
داپـه ویـنو روزل سـوی چمــن زمــادی

لــه نیکه راپـاتــه سـوی په میراث دی
داد مشکو رباتــونـــه ختـن زمـــادی

سرداري یـې زمـاپـه پچـه ده ختـلــې
له آموتر مست هـلمنده ماء من زمادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

که تاجك دی که اوزبك دی یوافغان دی
ددې خاورې هزاره ترکمن ز ما دی

چې فکرونه د نفاق پالي په سرکې
امتیازیې دوهلو کشتن زمادی

ښه یې زمادی،بدیې زمادی هرڅه زمادی
د دې خاورې ارغوان اوزغن زما دی

د لته هره تیږه، کانې بدخشان دی
دا لعلونه، غرونه دمن زمادی

دازل تقسیم باغوان یم پیداکړی
دا بهار دا لاله زار او ګلشن زما دی

داموږچل موږچل پکتیا او داشیربریتي
چې فلك به کوږ ورګوري دښمن زمادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

که"مېرویس"دی که اکبرکه مسجدي دی
هره توره، هـر میدان او تورزن زما دی

فتح زماده،فخرزما دی، جشن زمـا دی
شهید زما دی د ویرژلـو شیون زمـادی

چې په زړه کې څه درتېرنه سي آسمانه!
چـې پرون مې د نیکونو وو، نن زمادی

ویرجینیا

۵ـ ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغجنه مینه

درته یادېږي هغه سره ګلونه
چې دې اوبوکې ایښودل په مینه
تر سترګو لاندې دې کتله راته
تا ویل دا به زموږ د مینې او ګرانښت شاهدوی
یوه ګړی وروسته مې
غېږ ته راولوېدې
خوره وره سوې
اومچولم دې، کښې کښلم دې
ز ېښلم دې هم
شپه ترسهاره یو د بل په غېږ کې اوښتلو
راته یادېږي دې زګېر وي
او خوبولی سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

شپه وه سهار سوله رخصت مې سوی
له سترې غېږې
ته پوهېدې چې بيابه ونه وينو
زه پوهېدم چې راستنه به نه سې
راته دې پرېښودل ځومړاوي اوخزان ګلونه
هسې بې روحه او خزانې پاڼې
لکه احساس د دروغجنې مينې
لکه پلمې د هېرو سوو وعدو

کوټه

۱ ۱/۱/۸۸۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوا رازونه

هېرې به مې نه سي چې دې غتې سترګې پورته کړلې
پاس دې آسمان ته کتل
اور اروانې دې سوی اوښکې پرمخ
ورپسې نوری راغلې
د مرغلرو دکاروان په رسم
وخوځېدې
او د ګرېوان آشنا مزل يې واهـه
ما په حيرت ـ حيرت کتله ورته
هغه ګړۍ هر څه رسوا سوه هر څه وسپړېده
د نمکۍ خندا افسون څه پټولای نه سو
هر څه دې وويله،
په هر څه وپوهېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

خو زه بې وسه وزر وچه مرغه
زه د تقدير قفس تړلی ومه
زه ستا پر لور د الوتلو نه وم
ځکه مې اوښکې پاکولای نه سوای
ځکه مې تښه ننداره کوله

کوټه

۱۹۸۸ ۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرزو

کشکی چې نه وای زما او ستا ترمنځ
دا لوی ـ لوی غرونه
کشکې چې نه مو وای سیندونه اوښارونه ترمنځ
یا مې وزر درلودای
او یا مې روح در استولی وای د خیال پر اوږو
یوې خبرې لره
یوه پیغام دپاره
درسره مینه لرم هېر مې نه کې
دلته مې زړه ستا د خیالونو سره
هلته مې روح ستا د خوبونو سره
ملګري کړی وای
خوته په خپله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د بې پروا ښکلې ماشومې په څېر
له هرڅه ـ هرڅه بې خبره غوندې
زما د آرزو پر چمن ګرځېدلای
لاندې کولای دې نازکې غوټۍ
اوهیر ولای دې زخمي ګلونه

کوټه

۱۹۸۸/۱۱/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرغونه کالي

رنګ که کالي مې د شنو پاڼو په شان
یو وارې بیاېې رنګ که
جنګیالي نه اغوندي سپینې جامې
ګرانې و جنګ ته وځم
یو وارې بیا ورځمه
څو دبادونو،بارانونوپه لښکرکې ډوب سم
زه به توپك پر اوږه
په بریالیو زرغونو جاموکې
د سرو ګولیو او بمونو له بارانه څخه
له تاوده جنګه څخه
درته را ګرځمه او هېرې به کم
زما د زادګاه په زرغونو جاموکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د آزموينې سختې - سختې ورځې
د کړاوونو ډکې - ډکې لحظې
هغه کالي چې زرغونه دې رنګ کړه
دا به د مينې په ښايسته بهار کې
د تل د پاره زرغونه پاتې سي
او تودوي به مې په مينه - مينه

کابل

جون - ۱۹۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتانه مېنه

چېرې چې کور د پښتانه وي هلته
يا هسکې څوکې وي يا وچ دښتونه
نه يې جلګې وي په ګلونو پټې
نه يې په خوا کې وي روان سيندونه

ورته په قار د لومړۍ ورځې تقدير
ورته په تريو تندي کتلي آسمان
ورله بخښلي دي ترينګلي قسمت
ستړي مزلونه د شېلو او بيابان

د غرو لمنو کې شکېدلي کېږدۍ
ورکې اوسېږي د کلو رنځونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

يـوې نـــرۍ ويـالي لـــه ښکلا ...
چا آباد کـــړي وي ختمين کـــورونـــه

د لـــمر لـــه تـــاوه لـــکـــه توره تبـــې
د ښــايستـــو پــېغـــلانـــو سپين مخونه
ابـــې تـــر شـــاوي يـــو مـــاشـــوم تـــړلی
وهـــي د ژونـــد ســـره ملـــه مـــزلـــونـــه

لا مـــرور آســـمان ژړلـــــی اوروي
لا د نصيـــب ســـتر ګـــي کـــږې دي نـــورې
لا د ازل کـــوګـــل تـــش سوی نـــه دی
لا يـــې پـــه بـــرخـــه سختـــې شپـــې دي نـــورې

لا يـــو د بـــل د مـــرګ پـــه طـــمـــع ګرځي
لا وارنـــوي دا بـــا ورانـــه خـــونـــه
لا يـــې يـــادېـــږي د تـــربـــرونـــو کيـســـې
زړوکـــې يـــې بـــل د انـتـقـام اورونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لا یې سپین ږیري د بدۍ په زهر
وژني احساس د ورورګلوۍ د مینې
پلرونه مینديږ د کسات په لمبو
ورتودوي د اولادونو وینې

کله به یوسي دا مور مړی اولس
کله به ورکه سي زوی مړې بدي
کله به "بیت نیکه" خپره کي لمن
کله به جوړ کو پکښې کور ابدي

کله به ویښ‌ني یو له بله
کله به مات کړي دا پردي خطونه
کله به جوړ سي د زمريو کلی
کله به تښتي سور لنډي پوځونه

کله به خوینده سي دښمنۍ خوني
کله به ورونه سي غلیم کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هـــېرې کـــې تېرې د بــــدل خبــــرې
سره را واخـــلـي د ورورۍ نـکـلـونـه

۱۹/ ۱۱/ ۱۹۸۸

یادونه:
دا شعر له کوټې څخه د پېښور پر لار په طیاره کې ویل سوېدی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کونړ دی

دا نړېدلی وطن، دا سوځېدلی خوني
دا له مړونو خالي، دا حجری خوړمني

دا په ګولیو زخمي، دا په بمونو الوی
داشني جلکې پرونی نن په اورونو ستی

دغه بې کوره ژوندي، دغه بې ګوره مړي
دا لیلام شوې هستی هر څه لوټمارو وړي

دا تالا سوې کوڅې دا چپاو سوې دېرې
دا د غضب ورونه، دا لوټېدلې میرې

دا د کونړ کلي دي، د پښتنو ښارونه
دا د مهمندو کلا دا د ساپیو خونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

درسپیلنی دې سمه،زما بې څښتنه خلکو
زما دړې وړې مینې، زما بې وطنه خلکو

ستا له یتیم صدقه، ستا له شهیده قربان
لکه چې نه ختمیږي، ستا دغمونو داستان

یود"کرالي" قصاب بل د"ترنګ" داړه مار
درته لمبه سوه ځمکه،درته آسمان سوېه قار

زما ملنګو خلکو دا د کوم جرم سزا
زما معصوم اولسه! ووایه څه دی ګناه؟

لکه چې نه سرېږي درباندې زړه د آسمان
چې در ښکارلی یې دی د مردکیو باران

کوم غم دې وژړامه، کوم تپ دی وګنډمه
د کوم شهید جنازه درسره ونیسمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا بــه تر څــو دراوري دا د اورنــو څولۍ
لا بــه تر کلــه درځي د جلادانــو ټولۍ

لا بــه تر څو لوټوي ستا د لالـونـو لړۍ
دا د نــامــــردو ډلــې دا د رهــزنــو غدۍ

کــونړه! تېرې به سي د کړاوونــو ورځــې
د جنـازو خـبـــــرې دا د غــمــونو ورځــې

بیابه دې وخوځېږي په سیندکۍمست موجونه
بیا بــه دې وغوړېږي د شنو درو سېلونه

بیابه حجروته درځي چنګ اونري بربتونه
بیابه له لېرې راځي د ټنګ تکور رغونه

درکې به ډېرې وسي کیسې دعشق اومینې
خو پـاکېـدلای نه سي ستا د لمنــې وینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څه چې پر تا راغلي د هېرېدلو نه دي
کونړه! ستا قاتلان زمور د بخښلو نه دي

پېښور

۱۹۸۸ /۱۲/۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات بتان

ښه سو چې غټ بتان راوپرځېدل
ښه سو چې رنګی سولې دنګی مانۍ
ښه سو چې وګړېدې ګونګی ژبې
له لاسو ولوېدلې توري کړۍ

د سمندر څنډې ته ووتلی
د زمانې سیلاب اخیستی بیړه
سترګو کې وځلیدې وړانګې د ژوند
هیرې سوې تیرې توپانی شوګیرې

ښه سو چې ورژیدې لویې داړې
ښه سو چې وسپړېدل پټ رازونه

PROPERTY OF ARIC Established 1989

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نور به تیاره کې د لېوه انګولا
نه کړي حرام د چا آرام خوبونه

نور به دشپې د ماشومانو سره
نه وي د وهم او بلا نومونه
نور به د چا شپېړۍ نه شنه کوي
د چا د ګران یا د ابا مخونه

پېښنور

۱۹۸۸/۱۲/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
JAH
8053

Wrākamēna

Abdul Bari Jahani

Design & Processed at Asiasof

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library